

ပုလဲဂိုဏ်းဝိဇ္ဇာယာဇာတိကဏ္ဍ

ကညီဂိုဏ်းဝိဇ္ဇာယာဇာတိ

လိခံဝိဇ္ဇာတိ, ၂၀၂၂ နှစ် KHRG အလံာ်တိကဏ္ဍ(၁၉)ဘုဂ်တဘုဂ်



KHRG

ကညီဂိုဏ်းဝိဇ္ဇာယာဇာတိ

မာနီဂ်မာယာတိမာဘုဂ်တဘုဂ်ထံးပုလဲဂိုဏ်းဝိဇ္ဇာယာဇာတိပယီခိခိဂ်ဝိဇ္ဇာတိ

တၢ်ထံၣ်စိ

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရၢၢ် KHRG အံၤ အတၢ်ထံၣ်စိအိၣ်ဝဲလၢ ခါ ဆူညါအဂီၢ် ကီၢ်ပယီၤပူၤဖူဖီသဝီဖိတဖၣ် ကန့ၢ်ဘၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် ဒီးတၢ်တီၢ်တြၢ် အလၢအပွဲၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပညိၣ်

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရၢၢ် KHRG အံၤ မ့ၢ်ဝဲဂံၢ်ခိၣ်ထံးကရၢၤသဘျ့တဖၣ် လၢ အအၢၣ်လီၤအသးလၢ ကမၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤပူၤ ခိဖျိတၢ်မၤနီၣ်မၤယါသဝီဖိအကလုာ်တဖၣ် ဒီးဆိၣ်ထွဲ မၤစၢၤ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကမၤန့ၢ်, ယုၤန့ၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိ အခွဲးအယၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်တီၢ်ပာ်အိၣ်ဝဲလၢ သဝီဖိအတၢ်သ့ တၢ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် ကအါထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ယုၤန့ၢ် ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိ အခွဲးအယၢ်အဂီၢ်ဒီး မၤလီၤတၢ်သဝီဖိ အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်, အတၢ်ယုၤ ထီၣ်လၢအကါခိၣ်တဖၣ်ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်လၢ ကလုာ် ဘၢပုၤလၢအိၣ်ဒီး တၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢ အမၤတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ်ကန့ၢ်ဝဲ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢဘၣ် လီၤကဝီၤဒီး ထံၣ်ဂၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢ ကရိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဝဲ သဝီဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ အသ့ဝဲလၢ တၢ်တြၢ်ဆၢလီၤကွၢ်နီၢ်ကစၢ်သးအဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရၢၢ်အတၢ်စံၣ်စိၤဂံၢ်ထံး

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရၢၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံနံဒီး မ့ၢ်ဝဲလီၤကဝီၤကရၢၤသဘျ့တဖၣ်လၢ အအၢၣ်လီၤဟ့ၣ်လီၤအသးလၢ ကမၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် အတၢ်အိၣ်သးလၢကီၢ်ပယီၤအပူၤ ခိဖျိ မၤနီၣ်မၤယါသဝီဖိ တဖၣ်အကလုာ်, ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့ တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢကမၤန့ၢ်,ယုၤန့ၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအခွဲးအယၢ်အဂီၢ်ဒီး ပာ်ဖျိမၤသကိးတၢ်ဒီးသဝီဖိတဖၣ်ဒ်သိးကမၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အဝဲသ့ၣ် အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢကဒိသဒါလီၤအနီၢ်ကစၢ်သးလၢတၢ်မၤ ပယုဲတဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်မၤပယုဲပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤလၢပဒီးန့ၢ်ဘၣ်အီၤတဖၣ်ဘၣ်ထုးထီၣ်ရၤလီၤအီၤသက့ၤဆး ဒးလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤလၢညါ

ပသးခုလၢ ပထုးထီၣ်ဘၣ်ကဒီးလံာ်တၢ်ကစီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲ ၁၉ ဝိတဝီန့ၣ်လီၤ. လံာ်တၢ်ကစီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤတနံၣ်ခံဘျီ န့ၣ်လီၤ. လံာ်တၢ်ကစီၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤခဲအံၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ စးထီၣ်ဖဲ လၢယု ၂၀၂၂ နံနံ တုၤ လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၀၂၂ နံနံ အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢနကထံၣ်ဘၣ်တၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢ အပူၤကွံာ်တနီၤ လၢဘၣ်တၢ်ကွဲးဟံးဖျါ အီၤအိၣ်ဝဲ မ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ် အီၤလၢ ယုၤလၢအတီၢ်ပူၤ အဆၢတီၢ်ပူၤအယီၤန့ၣ်လီၤ.

KHRG အလံာ်တၢ်ကစီၣ်တဘျီအံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကွဲးဟံးဖျိၣ် တၢ်ကစီၣ်လၢ အအိၣ်ဟဲလၢကညီၣ်ဂ့ၢ်ရၢၣ်န့ၣ်ဘၣ်အပူၤဒီး လၢတၢ်ကွဲး တဖၣ်အကျါ တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်တခါစုာ်စုာ် အတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သ့ၣ် တဖၣ် လၢကီၢ်ရၢၣ်ကိးဘျီဒဲးအပူၤ အိၣ်ဝဲဒၣ်ဒီး အတၢ်လီၤ ပလိာ် လိာ်သး ဒီးတၢ်လီၤဆိလိာ်သး အိၣ်ဝဲအါမးအဂ့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢပ ကြၢၤသ့ၣ်ညါဘၣ်စုာ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

လၢလံာ်တၢ်ကစီၣ်တဘျီအံၤအပူၤ တၢ်ဂ့ၢ်လၢအပၣ်ယုာ် သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ခးလီၤတၢ်ဒီးသုးကဘီယုၤ ဒီး တၢ်ခးတပျီၤနီၤစိၤ ကျိၤရံၤမ့ၢ်သ့ၣ်, ပုၤဘၣ်ယုာ်အိၣ်ကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်သး, တၢ်ဖိၣ်ဒုးယၢ်, ဖိၣ်ပီၤတၢ, ဖိၣ်မၤလဲၤန့ၣ်ကျဲးဒီးတၢ်သုပုၤကညီၣ်ဒ် ကတိၤလၢတၢ်ဒိသဒါလီၤသးအဂီၢ်, တၢ်တီၢ်တြၢ်ဒီး တၢ်သ့ဟံးန့ၢ် မူဒါ, ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၤတၢ်ကဲထီၣ်သးအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်, တၢ်မၤသ့ၣ်ဖိသဝီဖိ တၢ်ဖိၣ်ဒုးယၢ်ဆူၣ် ဒီးတၢ်မၤဆါပယုဲဖူဖီသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢလံာ်တၢ်ကစီၣ်တဘျီအံၤအပူၤ ဖဲလၢတၢ်ကွဲးဖျါထီၣ် သဝီဖိအကလုာ်အဆၢကတီၢ် လၢသဝီဖိအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် ပကွဲးလီၤဘၢက့ၤ **သဝီအမံၤဒီး သဝီဖိအမံၤ** လၢလံာ်မာ်ဖျါဒ်အမ့ၢ် က... ခ...ဂ... သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်သိးတၢ်သုတသ့ၣ်ညါလၢ အမ့ၢ်မတဂၤ ဒီးအအိၣ်ဆိးလီၤကျဲးဖဲလဲၣ်တဂ့ၤ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢခံကတၢ် ပနၢ်လၢပုၤဖးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကသ့ၣ်ညါ ဘၣ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် အတၢ်အိၣ်သးလၢ ကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ် ကလံၤ ထံးအပူၤဒီး ပနၢ်စုာ်ကိးလၢပုၤဖးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကပလၢာ် ဘၣ်ဝဲ သဝီဖိလၢ အအိၣ်လၢကီၢ်ရၢၣ်တဘျီစုာ်စုာ်အပူၤအတၢ်တူၢ် ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

wlc;vDwl' DkubDl



တၢ်ခးတပျီၤနါဇါကျိချ့မျိၣ်သၢ်

တၢ်ခးလီၤတၢ်ဒီးသုးကဘီယူၤ

စးထီၣ်လါအ့ၣ်တုၤ လါစဲးပထုဘာန် ၂၀၂၂နံနံန့ၣ် SAC ပယီၤသုးမုၢ်တဖၣ် မၤပယုဲ ခုသဝီဖိအတၢ်အိၣ်မူခိဖျိ တၢ်ထီၣ်ဒုးလၢသုးကဘီယူၤ, တၢ်ခးလီၤ ကျိဖးဒိၣ် လၢဒုသဝီဖိအိၣ်ဆိးလီၤ ဒီးတၢ်ဖဲးအိၣ်မၤအိၣ်လီၤတဖၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ် အါမးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ထီၣ်ဒုးဒိအံၤအယံ ခုသဝီဖိဘၣ်သံဘၣ်ပုၤ, ဘၣ်ဒိ ဘၣ်ထံးဒီး ဆၣ်ဖိကီၤဖိ, တၢ်ဖဲးအိၣ် မၤအိၣ်လီၤ, အိၣ်ဆိးဟံၣ်ဃီတဖၣ် ဘၣ်ဒိဟးဂီၤကွၢ်အါမးဒီး ဒုးကဲထီၣ်စ့ၢ်ကီး တၢ်ပုၤမုၢ်ဟးဖျိဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ် လၢကညီဖိတဖၣ် အိၣ်ဆိးလီၤ ကျဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဃုလါအတီၢ်ပူၤ SAC သုးအကဘီယူၤတဖၣ် ခးလီၤဝဲတၢ်အါဘျီလၢ ကီၢ်ရဲၣ်အါဘျီ ဒ်အမုၢ် ဒုပျၢ်ယၢ်, မုၢ်တြီၢ်, ချၢၣ် လွံၢ်ထူၣ်ဒီး ဒုသထူၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ရဲၣ်အါတဖၣ်အပူၤ သုးကဘီယူၤဒြိတဖၣ် လဲၤဆုၣ်ဝုၢ်ဝီတၢ် လၢ ဟီၣ်ကဝီၤပူၤတလီၤလီၤန့ၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲန့ၣ်လီၤ.

လၢကညီဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါအဖိခိၣ် တၢ်ခးလီၤတၢ် လၢကဘီယူၤအယံ ပုၤလီၤကဝီၤဖိဘၣ်သံဝဲအိၣ်ဝဲ ၁၁ ဂၤ, ဘၣ်ဒိ ၂၂ ဂၤ, ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ ဟံၣ်အဖျၢၣ် ၆၀ ဘျီ, ကွဲတဖျၢၣ်, သီခါဖျၢၣ် ၂ ဖျၢၣ်, သရိၣ် ၁ ဖျၢၣ်, ဘျီၣ် ၂ ဖျၢၣ်, သိလုၣ် ၁ခိၣ်, သိလုၣ်ယီၢ် ၂ခိၣ်, စဲးဆးတၢ် ၁ ဖျၢၣ်, ဒီးဘၣ်သံစ့ၢ်ကီးဝဲသဝီဖိအထိး, အဆိတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအဖိခိၣ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီးတၢ်သံတၢ်ပုၤအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒုး လၢ KHRG မၤနီၣ်မၤဃါ အါတန့ၢ်ဘၣ် ကအိၣ်ဒီးဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်မုၢ်လၢ ကီးတရဲးကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢ်ယၢ် ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤ စးထီၣ်လါအ့ၣ်တုၤ လါစဲးပထုဘာန်အတီၢ်ပူၤ သုးကဘီယူၤခးလီၤတၢ် အိၣ်ဝဲ အါန့ၢ်ဒီး ၂၀ ဘျီဃုၣ်ဃုၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢ KHRG တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါအကျါ တၢ်ကဲသးထီၣ် လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သံတၢ်ပုၤဒီး တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢလီၤကဝီၤကမုၢ် အဖိခိၣ် အိၣ်ဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကျါတခါမ့ၢ်ဝဲ ဖဲလါယူၤလံ ၁သီ, ၂၀၂၂နံနံ ဟါခီ ၈န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် SAC သုးကဘီယူၤဒုးသုးတဘျီ ဟဲခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ခဲဖျၢၣ်ဝဲ သုၣ်ဘီဘီသဝီန့ၣ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်လၢတၢ်ခးလီၤအါအံၤ တပိၤဖးထီၣ်ဘၣ် အိၣ်ဝဲတဖျၢၣ် န့ၣ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်ချဲလၢ ကဘီယူၤ ကွၢ်လီၤဝဲအံၤ လီၤဘၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အမဲၢ်ဖဲးခိၣ် ဒီးကဲထီၣ်တၢ်ပူၤယီၢ်ဝဲ ၉ ပုၣ်န့ၣ်လီၤ. ကဘီယူၤခးလီၤတၢ်ဘျီအံၤ ဘၣ်ဒိဝဲသဝီဖိခဲဂၤ,ဟးဂီၤဝဲ ဟံၣ်ဃုဖျၢၣ်ဒီး

သိလုၣ်ယီၢ်ခဲခိၣ်န့ၣ်လီၤ.. တကးဒီးဘၣ်သဝီဖိပိၣ်ခွါသးစၢ်ခဲဂၤမုၢ်လၢအ ဘၣ်ဝဲဒီး ကဘီယူၤခးလီၤတၢ်အယံ အနီၣ်ခိတဖၣ် လီၤကလဲဒီးအသးသ မူဟးထီၣ်ဝဲတဘျီဃီန့ၣ်လီၤ. ပုၤသံခဲဂၤအံၤမ့ၢ်ဝဲ စီၤနါပၤ, သးနံၣ် ၂၇နံၣ်, ဒီးစီၤခဲၣ်ဆူၣ်, သးနံၣ် ၃၈နံၣ် န့ၣ်လီၤ. ဒီးပုၤလၢဘၣ်ဒိခဲဂၤမ့ၢ်ဝဲ သးပုၤစီၤကွီၤယု, သးနံၣ် ၇၅နံၣ်ဒီး အဖိမုၢ် နီၢ်နး, သးနံၣ် ၃၇ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသုၣ်ခဲဂၤလၢဘၣ်ဒိဝဲဖဲအခိၣ်ဒီး အသးသမူအိၣ်ဒီးအယံ တၢ်ဆုၢ်အါ ဆူ ဝုၢ်မဲၢ်ဆိးတၢ်ဆါဟံၣ် လၢကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ခိဖျိ SAC ပယီၤသုးကဘီယူၤဟဲခးလီၤတၢ်သီၣ်သတြးသတူၢ်ကလၢ လၢမုၢ်နါအဆၢကတီၢ်ဒ်အံၤအယံ သဝီဖိတဖၣ် သုၣ်ပျံၤ သးဖုးဒီးလဲၤဃုၢ် ထီၣ်ကွၢ်ဝဲပစုၣ်ပတုၤဆူ သုၣ်ဘီဘီတၢ်ပုၤအိၣ်ကမ့ၢ်အလီၢ်ဖဲ သုမ့ၢ်ကျိထံ ကါနံၤန့ၣ်လီၤ. လၢခဲတနံၤဖဲ လါယူၤလံ ၂ သီ, ၂၀၂၂နံနံန့ၣ် SAC ပယီၤ သုးကဘီယူၤခးလီၤကဒီးတၢ်ဖဲ လုဂီၤသဝီလၢအအိၣ်ဘူးလိာ်သးဒီး သုၣ်ဘီဘီ သဝီန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိဘၣ်ဒိဝဲ လွံၢ်ဂၤဒီး ပုၤဘၣ်ဒိသုၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ သဝီဖိ ပိၣ်ခွါသၢဂၤဒီး ပိၣ်မုၢ်တဂၤန့ၣ်လီၤ. လၢအကျါတဂၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ ဖိသုၣ် ပိၣ်ခွါ ၁၁ နံၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ.

SAC သုးကဘီယူၤခးလီၤတၢ်အဘျီဝဲအံၤ ကဲထီၣ် အသးကီးမုၢ်နံၤ ဖဲကီးတရဲးကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤ စးထီၣ်ဝဲလၢ လါယူၤ ၂၇ သီ အနၢ တုၤ လါယူၤလံ ၂သီ ၂၀၂၂နံနံန့ၣ် လၢတနွံအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီလၢ ဘၣ်တၢ် ပညိၣ်ခးအါ သုၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ အူးကြွၢ်ထၣ်, သုၣ်ဘီဘီဒီး လုဂီၤ သဝီသုၣ်တဖၣ် လၢအအိၣ်ဖဲ သုၣ်ဘီဘီကရူၢ်, ဒီး မိတူၢ်ဟီၣ်ကဝီၤလၢ အအိၣ်ဖဲ ချူးကလံကရူၢ်, ကီးတရဲး ကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢသုးကဘီယူၤ ခးလီၤတၢ်အါနံၤအါသီဒီး တၢ်သံတၢ်ပုၤ, တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ဟးဂီၤအိၣ်ဝဲလၢ ကမုၢ်အကျါအါမးအယံ လီၤကဝီၤ ဒုသဝီဖိတဖၣ် လဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒု ဝဲဖဲ သုမ့ၢ်ကျိကါနံၤ ဒီးတနီၤလဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုဆူ ကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်န့ၣ်အသး အဝဲသုၣ် အဟံၣ်အယံ, တၢ်ပီးတၢ်လီၤဒီး ဆၣ်ဖိကီၤဖိတဖၣ် ဘၣ်ဟးဂီၤ ဒီး ဘၣ်သံဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဒ်အံၤအယံ တၢ်ပတုၢ်ကွၢ် တီၢ်နီၢ်တီၤထီၣ်ကွဲတဘျီဃီ ဒီးတၢ်ဆုၢ်ဖျိးကွၢ်ပုၤကွီၣ်ဖဲသုၣ်တ ဖၣ်ဆူ မ့ၢ်လီၤခဲသဝီလၢကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်တကပၤန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်မုၢ်လၢမုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤတခါ ဖဲလါအ့ၣ်တုၤ ၄သီ, ၂၀၂၂ နံနံ မုၢ်ဃုၢ်လီၤ ၂:၂၅ နံၣ်ရံၣ်န့ၣ်, SAC ပယီၤသုးကဘီယူၤသၢဘျီ လဲၤဝဲဆူ မဲၢ်ဝုၤသဝီ, ဟဲလံခိပထုၣ် အကျါတဘျီ လဲၤစိၢ်ဆုၢ်တၢ်အိၣ်လၢ သုးဖိတဖၣ်အဂီၢ်အါ

ဟဲလံဒီပထာန်အဂါခံဘွန် ဟံးတက်ဘံဉ်တက်ဘာဒီး ခးဝဲကျိတဖဉ်ဆူ ကျိဝါသဝီ, မဲဒဲဝဲကရူာ်, ဒွဲဉ်လိကီဆဉ်အပူဒီး သဝီဖိတဂါဘဉ်ဒိသံ ဝဲဒဉ်န့ဉ်လီၤ. မၤကဒီးဖဲ လါအုဖျဉ် ၁၈ သီ, ၂၀၂၂ နှံန့ဉ် SAC ပယီသုး ကဘီယူလဲၤကွဲာ်လီၤမ့ဉ်ပီဖဲ မိခံသဝီအခါ ဘဉ်သံဝဲသဝီဖိ စီၤဖါဘု, သးန့ဉ် ၄၂ နှံတဂါန့ဉ်လီၤ. ဒ်န့ဉ်အသိး ဖဲ လါအုဖျဉ် ၂၉ သီန့ဉ်, သုးကဘီယူလဲၤခးလီၤကဒီးတဖဉ် ဒုဉ်ဘူးန့ဉ်သဝီဟီဉ်ကဝီ, လးဘီသဝီ, ပုကွကရူာ်, လှိုင်သီကီဆဉ်အခါ သဝီဖိပိဉ်ခွါသးစါလၢ လးဘီသဝီတဂါ ဘဉ်ဒိဝဲ ဒီးတဖဉ်ဖဲအကုအခီ ဒီးတဖဉ်ဆုာ်အီၤဆူဒုဉ်ဘူးန့ဉ်တဖဉ်ဆါဟံဉ်လၢ တက်ကူစါယါဘျီအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.

ပမ့ဉ်ကွာ်ကဒီးလၢ ချာဉ်လှိုင်ထူဉ်ကီၢ်ရဲဉ်အပူ ဖဲလါယူလဲ ၂ သီ, ၂၀၂၂ နှံ န့ဉ် SAC သုးကဘီယူလဲၤခးလီၤတဖဉ် မူကီဆဉ်အခါ ဘဉ်သံဝဲ သဝီဖိ လှိုင်ဂၤ ဒီး ဘဉ်ဒိဝဲတဂါန့ဉ်လီၤ. တကးဒီးဘဉ် ဖဲလါဖဲပထုဘဉ် ၁၄ သီ, ၂၀၂၂ နှံ ဟါ ၃ နှံရံဉ်န့ဉ် တဖဉ်ဒဲကဲထီဉ်ဝဲလၢ SAC သုးလၢအဟဲကွာ်လီၤလၢ သုးကွ (၅) တဖု ဒီး KNLA သုးတဖဉ် အဘဉ်စၢဖဲ ကွဲလါကရူာ်ဟီဉ်ကဝီ, လါဒိဉ်ကီဆဉ်န့ဉ်လီၤ. တနံၤဃီအတီၢ်ပူ SAC ပယီသုး ခးလီၤဝဲကျိဖး ဒိဉ် အါအါဂီၢ်ဂီၢ် ဒီး အသုးကဘီယူတဖဉ် ဟဲဆုဉ်တဖဉ်ဒီး ခးလီၤတပျီ နါစါတဖဉ် တဖဉ်ဒဲကဲထီဉ်သး အလီၤကဝီတဖဉ်န့ဉ်လီၤ. လီၤကဝီဖဲပိဉ်ဖျါဝဲ လၢ သုးကဘီယူခးလီၤတဖဉ် ကျိစဲးန့ဉ် ၂ဘျီဒီး ကွဲာ်လီၤမ့ဉ်ပီတဘျီန့ဉ် လီၤ. တကးဒီးဘဉ် သုးကဘီယူတဖဉ်အံၤ ဟးဆုဉ်ဝဲတဖဉ်လီၤလီၤ န့ဉ်လီၤ. မ့ဉ်လၢ ကဘီယူဆုဉ်ဝဲတဖဉ် ထီရီၤလၢ ၂ သီအတီၢ်ပူအဃိ သဝီဖိလၢ အအိဉ်ဖဲ လါဝါ, လီၤကျိဉ်ခံ သဝီတဖဉ်ဃုာ်ထီဉ်ကွဲာ်ဝဲ ဆူ သဝီချါန့ဉ်လီၤ. ကမ့ဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤ ဘဉ်ဟးဃုာ်အိဉ်ခူသ့ဉ်အသးလၢ ပုာ်လၢကျါ တုၤအခဲအံၤ တစုန့ဉ်လီၤ.

မ့ဉ်လၢဒုသထူဉ်ကီၢ်ရဲဉ်အပူ ဖဲလါမ့ ၁သီ, ၂၀၂၂ နှံန့ဉ် SAC သုးကဘီ ယူ ဟဲလံဒီပထာန်ဒီး သုးကဘီယူဒုးတဖဉ် လဲၤခးလီၤတဖဉ်ခံဘျီဖဲ လုကွဉ်ဟီဉ်ကဝီ ပယာ်ရီကရူာ်, ဘံလုကီဆဉ်, ဒုသထူဉ်ကီၢ်ရဲဉ်အပူ န့ဉ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိအဟံဉ် ၁၀ ဖျါ ဒီးတဖဉ်တဖဉ်လဲၤလၢအပူ ဒ်အမ့ဉ် ဟံဉ် ဃီပီးလီ, သီလုဒ်ဒီး ဆဉ်ဖိကီၢ်ဖိတဖဉ် ဘဉ်အူအိဉ် ဟးဂီၤ ကွဲာ်ဝဲခဲလၢ န့ဉ်လီၤ. တကးဒီးဘဉ် သဝီဖိဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးအိဉ်ဝဲ သၢဂၤစွာ်ကီးန့ဉ်လီၤ. မ့ဉ်လၢတဖဉ်ဝဲအံၤအဃိသဝီဖိသ့ဉ် တဖဉ် ဃုာ်ထီဉ်ကွဲာ်ဝဲလၢသဝီပူ လၢတဖဉ် ပျါတဖဉ်အပူန့ဉ်လီၤ. သဝီဖိလၢအဘဉ်ဃုာ်မ့ဉ်ဟးဖျိဒီဖျါ သုး ကဘီယူ ခးလီၤတဖဉ်အကျါတဂါ ပာ်ဖျါထီဉ်ဝဲလၢ “ဖဲကဘီယူခးလီၤတဖဉ်အါန့ဉ် ပအိဉ်လၢရီဘဉ်ကျိးပူ. ပဘဉ်ကွဲာ်ကရီညါ.. ပဘဉ်ယိဉ်ထဲကဘီယူ ကွဲာ်လီၤမ့ဉ်ပီ ကဘဉ်ပုၤလီၤ. ကဘီယူဟဲယူဝဲလီၤဖဲ ပခိဉ်ဒီန့ၤ. ပဘဉ် သုးယံၤထီဉ်ပသး တတီၤဝဲတတီၤ. လၢမုာ်န့ၤဒီန့ၤ မူခိဉ်စူၤလီၤအဃိ ပဘဉ်မံလၢတဖဉ်ကျါဒီန့ၤ. ပလီၤမံတအိဉ်နီတမံဘဉ်. ပကွဲာ်ဃုာ်ဒီး ဖိဒိဖဲသ့ဉ်အဃိ နးသပုာ်လီၤ. ပကွဲာ်အကျါန့ဉ် ဖဲသဉ်ပဉ်သၢဂၤ...ပဘဉ်မံ လၢဟီဉ်ခိဉ်လီၤဒီန့ဉ်လီၤ.”

တၢ်ခးတပျီနါစါကျိချံမျိဉ်သဉ်

SAC သုးခးတပျီနါစါကျိချံမျိဉ်သဉ်အံၤ တပဉ်ပနီဉ်ဝဲထဲသုးအတၢ်လီၤဘဉ် မ့ဉ်တခီ ပညိဉ်စွာ်ကီးဝဲ ဒုသဝီကမ့ဉ်ဖိ အတၢ်အိဉ်ဆိးလီၤ, တၢ်ဖဲးအိဉ်မၤ အိဉ်လီၤ ဒီးတၢ်ဃုာ်အိဉ်ကဒုအလီၤတဖဉ်အဃိ အါစုၤအါဘျီ ကမ့ဉ်သ့ဉ် တဖဉ် ဘဉ်သံဘဉ်ပုာ်, ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးဃုာ်ဒီးအဆဉ်ဖိကီၢ်ဖိ, အိဉ်ဝဲအါမး န့ဉ်လီၤ. တကးဒီးဘဉ် တၢ်ဟးဂူာ်ဟးဂီၤအဂါ ဒ်အမ့ဉ် ဟံဉ်ဃီတၢ်အိဉ်တၢ် ဆိးလီၤ, ကျဲဒီးတၢ်တဖဉ် အိဉ်စွာ်ကီးဝဲန့ဉ်လီၤ.

ညီန့ၢ် SAC ပယီသုးအံၤ ခးတပျီနါစါကျိစုကဝဲၤအံၤအါတက့ၢ် ဖဲအဝဲသ့ဉ် ဒုးလီၤသးဒီးကလုာ်ဒုဉ်ဖိဉ်စုကဝဲၤ အဆၢကတီၢ်, ဒ်သိးကရဲပျီကွဲာ် အဟီဉ် ကဝီဖဲအဝဲသ့ဉ်ဟးဝဲၤလၢ KNLA ဟီဉ်ကဝီအဆၢကတီၢ်, တဘျီ လၢလၢ ဖဲအဝဲသ့ဉ်ဆုာ်ထီဉ်အသုးဒီးတၢ်အိဉ်တၢ်အိဉ်ဒီးတၢ်ပီးတၢ်လီၤတဖဉ် အဆၢကတီၢ်, ဖဲ SAC ပယီသုးန့ၢ်ဟူတၢ်ကစီဉ်လၢ KNLA သုးန့ဉ်လီၤဟူး ဂဲၤဖဲ လီၤကဝီတတီၤတီၤအဆၢကတီၢ်, ဖဲ SAC ပယီသုးဆုာ်အသုး ဖဲဘဉ်ဒိအဆၢကတီၢ် ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အဂါတဖဉ်ကအိဉ်ဒီးဝဲစွာ်ကီးလၢတၢ်တ ယာ်ထီဉ်အံၤဒီးန့ဉ်လီၤ. ဖဲ SAC ပယီသုးတဖဉ် ကခးလီၤတၢ်န့ဉ် တၢ်ဟ့ဉ်ပလီၤဒီးဒုးသ့ဉ်ညါဆိ ဒုသဝီဖိသ့ဉ်တဖဉ် လၢ သဝီဖိ ကကတၢ် ကတီၤဒီးဃုာ်ပူဖျိးဆိအသးအဂီၢ် တအိဉ်ဝဲဘဉ်န့ဉ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီဉ်သးလၢ ဒုသထူဉ်ကီၢ်ရဲဉ်အပူ တၢ်ခးလီၤနါစါကျိဖးဒိဉ်အိဉ်ဝဲ အါဘျီလီၤဆိဒဉ်တၢ်အကျါ ဖဲလါယူ ၂၃သီ, ၂၀၂၂ နှံ မုာ်ဃုာ်လီၤ ဝး၃၀ နှံရံဉ်န့ဉ် SAC သုးခိဉ်ချုးသုးရဲဉ် နီဉ်ဂံၢ်-၄၀၄ လၢအအိဉ်လၢ ခိဉ်ချုး သုးတြိ -၄၄ အဖိလၢတဖဉ် လၢအအိဉ်ဆိလီၤအသးဖဲ န့ဉ်ကွဲာ်သဝီ သုးကလၢ တဖုအံၤ ခးလီၤနါစါကျိ မျိဉ်ချံ (၁၂၀ မမ) ဆူ အါကျိခံကရူာ်ဟီဉ် ကဝီ, ဘံလုကီဆဉ်, ဒုသထူဉ်ကီၢ်ရဲဉ်န့ဉ်လီၤ. မျိဉ်ချံအကျါတဖျါဉ် လီၤတၢ်ဝဲဝဲ ကိုသရဲဉ်မုဉ် နီၢ်စါစါဝဲတဂါအဟံဉ်ဃၢဒီး အဝဲဘဉ်ဒိဝဲ နးနး, တကးဒီးဘဉ် အဖိမုဉ်တနံဉ်ဘျဉ်တဂါစွာ်ကီး သံဝဲတဘျီဃီန့ဉ်လီၤ. သရဲဉ်မုဉ်နီၢ်စါစါဝဲအံၤ ဘဉ်ဒိဒီး SAC အမျိဉ်ချံဖဲ ကိုဒီးအဟံဉ်အဘဉ်စၢ ဖဲအဝဲကွာ်ဟးန့ၢ်အခိဉ်မီၤလၢဟံဉ် ဒီဖျါလၢအသးပုၤနီဉ်လဲၤစိာ်ဝဲဆူကွဲာ်အ ဃီန့ဉ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကဲထီဉ်သးဆၢကတီၢ် အဝဲကွာ်ဆူဟံဉ်ဃုာ်ဒီးအဖိ မုဉ်အဃိ မျိဉ်ချံပီဖဲအကွာ်ဘဉ်အဝဲသ့ဉ်ခံဂၤလၢ န့ဉ်လီၤ. မ့ဉ်သရဲဉ် မုဉ်စါစါဝဲ တသံတဘျီဃီဘဉ်အဃိ ပုၤသဝီဖိဆုာ်အီၤဆူ ဘံလုတၢ်ဆါဟံဉ် ဘဉ်ဆဉ် တချုးတုၤလၢတၢ်ဆါဟံဉ်ဒီးအဝဲသံဝဲလၢကျဲန့ဉ်လီၤ. သရဲဉ်မုဉ် အံၤအသးန့ဉ်အိဉ် ၂၅ နှံ, ဒီး အဝဲသိဉ်လိတဖဉ် ဝဉ်ကတဲးသဝီန့ဉ်လီၤ. လီၤကဝီသဝီဖိတဖဉ် ပာ်ဖျါဝဲလၢ ဃုာ်လါအတီၢ်ပူအံၤ SAC သုး အအိဉ်ဖဲ န့ဉ်ကွဲာ်သုးကလၢ ဒီးမဲာ်ပြဲးသုးကလၢတဖဉ် အဝဲသ့ဉ် ခးနါစါကျိချံဆူလီၤ ကဝီပူၤတလီၤလီၤန့ဉ်လီၤ.

မ့ဉ်တၢ်ကဲထီဉ်သးဖဲ ဘျးဒဲဝဲကီၢ်ရဲဉ်အကျါတခါ မ့ဉ်ဝဲဖဲ လါအီကူး ၂ သီ, ၂၀၂၂ နှံန့ဉ် သဝီဖိတဂါလၢအမံၤမ့ဉ် အူဆါထူ လၢအအိဉ်ဖဲ ကွဲးသ့ဉ်သဝီ

န့ၣ် ဘၣ်ဒိဝဲဒီး SAC မျီၣ်ချံ (60 မမ) တဖျၢၣ်ဒီး သံဝဲတဘျီဃီန့ၣ်လီၤ. SAC ခးလီၤမျီၣ်ချံ အံၤ ဒီးလီၤဘၣ်ဝဲဖဲ လီၤကဝီၤသဝီဖိတဂၤ အကျိးပူၤဘၣ် ဆၣ် တပီၤဖးထီၣ်ဒီးဝဲတဘျီဃီဘၣ်. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးတနံၤန့ၣ် အူဆါထူ ဒီးသဝီဖိအဂၤ ခံဂၤ လဲၤမၤဒီးလဲၤတၢ်လၢ အမ့ၢ်ကျိၣ်ပူၤန့ၣ်သဝီဖိတဂၤ အကျိးကရၢၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် အူဆါထူ အံၤ အစဲးကျိၣ်နီၣ် လဲၤကျိၣ်ဘၣ်ဝဲ မျီၣ် ချံတပီၤဖးဒီးဘၣ်တဖျၢၣ်တဘျီဃီ မျီၣ်ချံအံၤပီၤဖးထီၣ်ဝဲအဃိ အဝဲသံဝဲ ဖဲန့ၣ်တဘျီဃီန့ၣ်လီၤ. အူဆါထူ အသးနံၣ်အိၣ်ဝဲ ၄၀ နံၣ်ဒီး ပာ်လီၤတံၣ်ဝဲ ကွံၣ် အဖိအမၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်အိၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃဲဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၢ်အသိး လၢဒူပုၣ်ယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ တၢ်ကဲထီၣ်သးအကျိတခါမ့ၢ်ဝဲ ဖဲ လါအိကူး ၁၅ သီ ဂီၤခီ ၁၁ နံၣ်ရံၣ်န့ၣ် KNLA သးပာ်ဖိၣ်တဖၣ် ထီၣ်ဒုးဝဲ ပၤကီၢ်ဝဲလီၤဒီး SAC အစ့တၢ်လၢအအိၣ်ဖဲ ကိးတရံးဝုၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ KNLA သးပာ်ဖိၣ်တဖၣ်ကွၢ်ကဒါကွၢ် န့ၣ် SAC သး လၢသးတြီၤ-၉၇ ခးလီၤ ဝဲ ကျိၣ်တဖၣ်ဆူ ယီၢ်ကုးနီၣ်နီၣ် (ရန်ကုတ်နောင်နီၣ်နီၣ်), သၤယၤကိ ဒီး အိကီသဝီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ် ခးလီၤကျိၣ်တဖၣ်အခါ ပုၤသဝီဖိပိာ်ခွါ လၢအသးနံၣ်အိၣ် ၇၇ နံၣ် လၢအအိၣ်ဖဲ အိကီသဝီတဂၤဘၣ်ဒိဝဲ ဒီး ဟးဂီၤ ဃုာ်စ့ၢ်ကိး ဟံၣ်ခံဖျၢၣ်ဒီး သိလ့ၣ်ယီၢ်ခံခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ် ကျိၣ်ချံအံၤ လီၤတံၣ်စ့ၢ်ကိးလၢဟံၣ်ခံဖျၢၣ်ဖဲ ယီၢ်ကုးနီၣ်နီၣ် (ရန်ကုတ်နောင်နီၣ်) သဝီပူၤဒီး ဘၣ်ဒိဝဲ သဝီဖိယၢ်ဂၤလၢ ဟံၣ်ဖိဃီဖိတန့ၣ်အံၤအပူၤ, ဒီး မ့ၢ်ဖိ သ့ၣ် ၂ နံၣ်တဂၤတခီ သံကွံၣ်ဝဲခိဖျိအဘၣ်ဒိနးမးအဃိန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဖဲ မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ အကျိတခါ ဖဲ လါစဲးပထုဘၣ် ၆ သီ, ၂၀၂၂ နှစ် န့ၣ် သးခိးကီၢ်ဆၢ BGF သးရ့ၣ် -၁၀၁၄ အသးရ့ၣ်ခိၣ် ဘီၤမိၤခွံၣ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢ အသးတဖၣ်ကဟူးဂဲၤ အါထီၣ်ဖဲ တဃုာ်ခိၣ်ဒီး တလး အိခိၣ်အဟီၣ်ကဝီၤ, ထံသဒိၣ်ထာ်ကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ပျံတၢ်ဖးလၢသဝီဖိတဖၣ် အဖိခိၣ်အဃိ အဝဲသ့ၣ်ဃုာ်ထီၣ်ကွံၣ်ဝဲ လၢသဝီချါ ဖဲ လါစဲးပထုဘၣ် ၉ သီ, ၂၀၂၂ နှစ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲသဝီဖိတဖၣ် ဃုာ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ် BGF

သးတဖၣ် ခးဝဲသဝီ ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအကျိ တလးအိခိၣ်သဝီဖိတဂၤ လၢအမံၤမ့ၢ် စီၤဖိၣ်, သးနံၣ် ၄၀ နံၣ်န့ၣ် ဘၣ်ဒိဝဲဒီးကျိၣ်ချံ ဖဲအယီၢ် တံၣ်ခိၣ် လၢအစ့ၣ်တကပၤအဃိ သံဝဲတဘျီဃီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢ ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်အကျိတခါ မ့ၢ်ဝဲဖဲ လါစဲးပထုဘၣ် ၁၇သီ, ၂၀၂၂ နှစ် ဖဲဂီၤခီ ၁၁:၀၀ နံၣ်ရံၣ်န့ၣ် သဝီဖိဃုာ်မ့ၢ်ပးဖျိးတဂၤလၢအမံၤ မ့ၢ် နီၢ်သူလုၤဖိ လၢအအိၣ်ဖဲ တီၤစ့ၣ်သဝီ, ရွၤကွၢ်အ့ကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၢတဂၤ ဘၣ်ဝဲဒီး ကျိၣ်ချံ အက့ လၢ SAC သးခးလီၤအိၣ် ဖဲအဝဲဟဲကွၢ်ဆူအသဝီ လၢ တၢ်ဃုာ်မ့ၢ်ပးဖျိးအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲကွၢ်ဆူ တီၤစ့ၣ်သဝီဒိသိးကကွၢ် ဟံးန့ၢ်ဟုးသးတနီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ကျိၣ်ချံပီၤဖးအက့ဖဲ အဝဲကွၢ်တုၤ လၢ စံာ်လီၤတဘျီ လၢအအိၣ်ဖဲ သဝီအကျဲန့ၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်ချံအက့ ဘၣ်ဝဲဖဲ အကီၢ်ကျၢ်ခံ, အခံကီၢ်ဒီးအခိၣ်အဃိ သံဝဲတဘျီဃီန့ၣ်လီၤ. သးလၢအခးလီၤတၢ်တဖုအံၤမ့ၢ်ဝဲ SAC ပယီၤသးခိၣ်ချုသးရ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ် -၃၅၁, လၢအဟဲအိၣ်ဆီလီၤသးတစိၢ်တလီၤဖဲ န့ၣ်သၤကွၢ်အတီၤန့ၣ်လီၤ. သးတဖုအံၤဘၣ်တၢ်တိခိၣ်ရဲမဲအီၤလၢ သးရ့ၣ်ခိၣ်ဇုၤယၤလ့ လၢအအိၣ်လၢ လၢဒိၣ်သးကလၢန့ၣ်လီၤ. နီၢ်သူလုၤဖိ ပာ်လီၤတံၣ်ကွံၣ်အဝါဒီး အဖိဆဲး ယၢ်ဂၤန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လါအုၣ်ဖြၢၣ်တုၤ လါစဲးပထုဘၣ် ၂၀၂၂ နှစ်, ဃုာ်လါအတီၢ်ပူၤ KHRG အတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါအိၣ်ဖျါဝဲလၢ SAC သးခးလီၤဝဲ တၢ်စုကတဲၤဆူကမုၢ်ၢ် ဟီၣ်ကဝီၤအိၣ်ဝဲ အါန့ၢ်ဒီးအဘျီတကယၤဘျီန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အကျိ တၢ်ကဲထီၣ်သး အါကတၢ်မ့ၢ်ဝဲဖဲ မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်ဒီး ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ် တဖၣ် ဝဲပိာ်ထွဲထီၣ်အခံမ့ၢ်ဝဲ ဒူပုၣ်ယၢ်ဒီး ဒူသထူၣ်, ဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သး အစ့ၢ်ကတၢ်အလီၢ်မ့ၢ်ဝဲ တီအူဒီး ဘျိးဒဝါကီၢ်ရ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ဒီး တၢ်ကဲထီၣ်သးအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒုး, ဒီးတၢ်သံတၢ်ပုၤ, တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး လၢပုၤကညီမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမ့ၢ်ဂ့ၤ ဒီးတၢ်ဟးဂူၢ်ဟးဂီၤလၢကမုၢ်ၢ်အတၢ် စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်တဖၣ်လၢ KHRG မၤနီၣ်မၤဃါအီၤတန့ၢ်ဘၣ် န့ၣ်ကအိၣ်ဒီးဝဲ အါမးန့ၣ်လီၤ. 📌



တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဖဲ လါမုၤ၁သီ, ၂၀၂၂ နှစ် ဖဲ လုက့ၣ်သဝီ, ပယၢ်ရီ ကရူၢ်, ဘံလုကီၢ်ဆၢ, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤဟံၣ်ဖျါဝဲ ဟံၣ်ဃီလၢ အအူအိၣ် ဟးဂီၤကွံၣ်ခိဖျိ SAC သးကဘီယုၤ ကွံၣ်လီၤမ့ၢ်ပီၤအဃိန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဃီအူအိၣ်ကွံၣ် ခဲလၢအိၣ်ဝဲ ၁၀ ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ-လီၤကဝီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၣ်ဖဲ လါအိကူး ၈ သီ, ၂၀၂၂ နှစ် ဖဲ စီၤမုၢ်သဲသဝီ, နီၣ်ဂီၤ ကရူၢ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၢ, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤ ဟံၣ်ဖျါဝဲ နီၢ်ဝုၢ်မၤအိၣ်သ့ၣ်ဃဲ ဘၣ်ဒိဝဲဖဲ SAC သးခးလီၤကျိၣ်လၢ လုၣ်ပုၣ်သဝီ, ကိးစယုးကရူၢ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၢ, ချၢၣ်လွံၢ် ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ ဖဲလါအိကူး ၈ သီအန့ၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ-လီၤကဝီၤသဝီဖိ)

ပုၤဘၣ်ဃုၤအိၣ်ကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

twitdo;

လၢဃုၤလၢအတီၢ်ပူၤ ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိဒွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကစီၣ်ဘၣ်ဃုၤဒီး တၢ်ဃုၤအိၣ်ကဒု အဂ့ၢ်အံၤလၢ ကီၢ်ရဲၣ်ဃုၤဘၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. လီၤဆီဒ်တၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရဲၣ်တခါ တပၣ်ဃုၤဝဲဒ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢကညီၣ်ကီၢ်စဲၣ်အပူၤန့ၢ် ဒီဖျါလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်, တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်, ဒီးတၢ်ဟံးခးလီၤတၢ်ဒီးက ဘီယုၤသ့ၣ်တဖၣ်အဃိ ဒူဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အါမး ဘၣ်ဃုၤမ့ၢ်ဟးဖျိဒီး ပၢ်တၢ်ကွဲၣ်ဝဲအဟံၣ်အဃိအဒူသဝီန့ၢ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်အိၣ်သးအဃိ ဒူဖိသဝီဖိလၢအဘၣ်ဃုၤမ့ၢ်ဟးဖျိသ့ၣ်တဖၣ် အါတက့ၢ်န့ၢ် တက့ၢ်ဘၣ်ဒီးလၢအဒူအသဝီဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သန့ က့ၢ်န့ၢ် ဒူဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်တနီၤန့ၢ် က့ၢ်အိၣ်လၢအ ဒူသဝီလံန့ၢ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၢ် ဒီဖျါလၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဒီး တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၢ်လီၤကီၢ်ခဲဝဲအဃိ, လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်ဝဲ ပုၤဘၣ်ဃုၤအိၣ်ကမ့ၢ် အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးလီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်န့ၢ်တညီၣ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

လီၤဆီဒ်တၢ်လၢ ဒိဒိၣ်ကစၢ်ကျါတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ် ဒူဖိသဝီဖိလၢအဘၣ်ဃုၤအိၣ်ကဒုသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ကွဲၣ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အါမး ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွဲၣ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒ်ကတၢ်န့ၢ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူအတၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤအဃိလဲၣ်န့ၢ် ဒီဖျါလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဲထီၣ်ဝဲ ခဲအံၤခဲအံၤလၢလီၤကဝီၤပူၤ ဒီးတၢ်ခးလီၤနီၣ်ကျိဖးဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဃိ ဒူဖိသဝီဖိလၢ အဘၣ်ဃုၤအိၣ်ကဒုသ့ၣ်တဖၣ် က့ၢ်အိၣ်လၢအဒူသဝီဒီးဖဲအိၣ်မၤအိၣ်တၢ်တဘျီဘၣ်. အဒိန့ၢ် ဖဲ ၂၀၂၂ နံနံလၢယုၤလဲၣ်အပူၤန့ၢ် တၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဲထီၣ်ဝဲလၢသုးဖိၣ်စုကဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဘၣ်စၢၤလၢ မူကီၢ်ဆၣ် ချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤအဃိ ဒူဖိသဝီဖိလၢအကထိဘၣ်အကထိတဖၣ် ဘၣ်ဃုၤထီၣ်ကွဲၣ်ဝဲလၢ အဟံၣ်ဃိအဒူသဝီန့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်သးအဝဲအံၤန့ၢ် KHRG ပျီပူၤပုၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိလၢချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်ကီၢ်ရဲၣ်တဂၢၤစံးဝဲလၢ “လၢအခိၣ်ထံးန့ၢ်ဒူဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဆိကမိၣ်ဝဲလၢတၢ်ဒုးကယံၣ်ဒ်တစီၣ်ဖိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့က့ၢ်န့ၢ် ဖဲလၢတၢ်ခးလိၣ်သးကဲထီၣ်ဝဲလၢ ကညီၣ်ဒီကလုၢ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးသုးမ့ၢ်ဒိၣ် (KNLA) အသုးဒီး (SAC) ပယီၤသုးအဘၣ်စၢၤဝဲအလီၤခဲန့ၢ် SAC အသုးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢဒူသဝီသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤဒီးခးဝဲဒ် ကျိဖးဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အဃိန့ၢ် ဒူဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် က့ၢ်အိၣ်လၢအဒူအသဝီတဘျီဘၣ်” ဒ်န့ၢ်အသိး လၢခရွဲၢ်ကရူၢ်, ကွဲၣ်ထီၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒူသထုၣ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤစ့ၢ်ကီး ဖဲ ၂၀၂၂ နံနံလၢစံးပထုဘၣ်အပူၤန့ၢ် SAC ခိၣ်ချ့သုးရဲၣ် (၂၀၇) အသုးသ့ၣ်တဖၣ်ခးလီၤနီၣ်ကျိဖးဒိၣ်ခဲအံၤခဲအံၤအဃိ ဒူဖိသဝီဖိလၢအဘၣ်ဃုၤထီၣ်ကွဲၣ်လၢအဒူသဝီသ့ၣ်တဖၣ်တဖံးအိၣ်မၤ အိၣ်ဘၣ်တၢ်လၢတၢ်သဘျီအပူၤဘၣ် ဒီးဘၣ်ကွဲၣ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအါမးလၢတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူအဂီၢ် န့ၢ်လီၤ.

လၢလီၤကဝီၤတနီၤနီၤန့ၢ် ဒီဖျါလၢ SAC သုးခးလီၤနီၤစီၤဝဲကျိဖးဒိၣ်အဃိ ဒူဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အကျိၢ်ပုၤန့ၢ်ဘၣ် ဒိသံဝဲဒီး အတၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်လၢအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဒိဟးဂီၤဝဲဒ်န့ၢ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၢ်န့ၢ်, SAC အသုးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤလၢဒူဖိသဝီဖိလၢ အဘၣ်ဃုၤထီၣ်ကွဲၣ်လၢအဒူသဝီသ့ၣ်တဖၣ်အဟံၣ်အဃိဒီး ဟံးန့ၢ်ဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်အိၣ်အတၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်လုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. SAC အသုးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤအိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲလၢ ဒူသဝီတနီၤအပူၤအဃိ ဒူဖိသဝီဖိလၢအဘၣ်ဃုၤထီၣ်လၢအဒူသဝီသ့ၣ်တဖၣ် က့ၢ်န့ၢ်လီၤဟံးအိၣ်တၢ် အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢအဒူသဝီပူၤတဘျီဘၣ်. KHRG ပျီပူၤပုၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိလၢချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်ကီၢ်ရဲၣ်တဂၢၤစံးဝဲလၢ “ဒူဖိသဝီဖိလၢအသုးအိၣ်ကဒုသ့ၣ်တဖၣ် က့ၢ်ဟံးအိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢအသဝီပူၤတဘျီဘၣ်ဒီဖျါလၢ SAC အသုးသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢသဝီပူၤအဃိန့ၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ပျီပူၤလၢအမ့ၢ်က့ၢ်လၢအသဝီပူၤန့ၢ် SAC သုးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဖိၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤဒါၣ်မၤဆါအဝဲသ့ၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အဃိန့ၢ်သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် က့ၢ်န့ၢ်လီၤဟံးအိၣ်တၢ်အိၣ်လၢအသဝီပူၤတဘျီဘၣ်.” လၢတၢ်အိၣ်သးဒ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ်အဃိ ဒူဖိသဝီဖိ လၢအဘၣ်ဃုၤမ့ၢ်ဟးဖျိးသ့ၣ်တဖၣ် အါတက့ၢ်န့ၢ် ဘၣ်ကွဲၣ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တကူတလၢဒီး တၢ်လုၢ်အိၣ် နီၣ်ခိသးသမူအတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

ဒူဖိသဝီဖိလၢ အဘၣ်ဃုၤအိၣ်ကဒုသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ကွဲၣ်ဆၢၣ်မဲၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. လီၤဆီဒ်တၢ်န့ၢ် ဒူဖိသဝီဖိလၢအဘၣ်ဃုၤအိၣ်ကဒုလၢ ခုပူၤပုၤလၢကျိသ့ၣ်တဖၣ် တဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲက သံၣ်ကသီဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ အတၢ်ကွဲၣ်ထွဲကဟုကယၢ်လၢအလီၤဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်ဘၣ်. တၢ်စုၤခါ အဆၢကတီၢ်န့ၢ် ပုၤဖိဒိဖိသ့ၣ်, ပုၤမိၢ်ဒါဖိဆံး, ဒီးပုၤသ့ၣ်က့ၢ်သးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အါမး မၤန့ၢ်ဝဲ တၢ်ဘၣ်တမ့ၢ်,လီၤကီၢ်ဒီးတၢ်ညၢၣ်ဂၢၢ်ဃၢၢ်န့ၢ်လီၤ. လၢချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်ကီၢ်ရဲၣ် မူကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၢ် မိၢ်ဖိဆံးသီလၢအဘၣ်ဃုၤအိၣ် ကဒုလၢ ပုၤပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒီဖျါလၢတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီး ကသံၣ်ကသီတအိၣ်လၢပုၤဘၣ်အဃိ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွဲၣ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၢ်လီၤ.

ဒ်တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်လၢအဖိခိၣ်အသိး ဒီဖျါလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်, တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်, ဒီးတၢ်ခးလီၤတၢ်ကဘီယုၤသ့ၣ် တဖၣ်အဃိ ဒူဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဃုၤအိၣ်ကဒုဝဲခဲအံၤခဲအံၤန့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အဃိ တၢ်မၤလီၤကိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ပတုၣ်ဃၢၢ်အိၣ်ဒီး ဖိဒိဖိသ့ၣ်သ့ၣ်စၢၤသးဘီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တန့ၢ်

တၢ်ဖိၣ်ဒုးဃၢ်, ဖိၣ်ပိၤတၢ, ဖိၣ်မၤလဲၤန့ၣ်ကျဲးဒီး

wlolySunD' fuwDvUwl' D' Uv Do;t *D

SAC

ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရၢၤသုးဟံၣ်န့ၣ်ထံၣ်ကီၢ်တၢ်စိ တၢ်ကမိၤဝံၤအလီၢ်ခံ ထံၣ်လီၢ်ကီၢ်ပူၤ စုကဝဲၤ တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ် သ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်အသး အါထီၣ်လၢကီၢ်ပယီၤဒိတဘျီအပူၤန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်လၢကညီၣ်ကီၢ်စၣ် ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ် တၢ်ပၤအဖိလၢဟီၣ်ကဝီၤသ့ၣ်တဖၣ်အ ပူၤတၢ်ခိ တဘျီလၢဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ ပယီၤသုးဒီး BGF သုး တဖၣ် ဟူးဂဲၤထီၣ်ဒါကမ့ၢ်လၢအတၢ်ကမၣ်တအိၣ်နီၣ်မံၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒိအမ့ၢ် တၢ်ဖိၣ်ဒုးဃၢ်, မၤသဝီဖိဝံၤပိၤတၢ, မၤသဝီဖိလဲၤန့ၣ်ကျဲး ဒီးမၤသဝီဖိဟးလၢ အဝဲသ့ၣ်ကျဲးလၢတၢ်ဒိသဒါလီၤသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. KHRG တၢ်မၤနီၣ် မၤပၤ အပူၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ပယီၤသုးဒီးအပူၤ BGF သုးတဖၣ်ဖိၣ်ဒုးဃၢ်သဝီဖိ, ဖိၣ်မၤဝံၤပိၤတၢ, မၤလဲၤန့ၣ်ကျဲး ဒီးမၤသဝီဖိဟးလၢသုးကစူးဃုၣ်ဒီးတၢ်ဒုးကူ ဒုးကၤထီၣ်သဝီလၢသုးကူသုးကၤသ့ၣ် တဖၣ် ဟဲကဲထီၣ်သးအါက တၢ်လၢဒုသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ် ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ ဒီးကဲထီၣ်စ့ၢ်ကီးလၢ ဒူးပျၢ်ယၢ် ဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်

ဖဲလၢအုၣ်ဖြ့ၣ် ၂၅ သီ, ၂၀၂၂ နံန့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢပယီၤသုး ဟံၣ်ဖိၣ်ဒုးဒီးလီၢ်ကဝီၤ KNLA သုးဟံၣ်ဖိၣ်တဖၣ် အဘၢနံၤ ဖဲခလဲၤတကီၢ်တဲၤ ပယီၤပၤကီၢ်ဝဲၤဒါး ဝံၤအလီၢ်ခံ ပယီၤသုးကျဲးလၢအပတ်ဖိၣ်ထီၣ်သးအါဖုဒီး လီၢ် ကဝီၤသဝီဖိတသ့ၣ်ညါအသုးရ့ၣ်သုးထံးဘၣ်တကျိၤဟဲထီၣ်ဝဲဒၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟဲထီၣ်လၢကျဲးအါ ဖိၣ်ကိး ဖိၣ်သဝီဖိဃုၣ်ဒီး ပိၤမုၢ်ဒီး ဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဝံၤ ပျၢ်လီၤကွံၣ်ပိၤမုၢ်ဒီးဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးကိးတၢ်သဝီဖိပိၤခါ နီၣ်ဒိၣ် သ့ၣ်တဖၣ်ကအိၣ် (၄၀)ဂၤဃုၣ်ဃုၣ်မၤအလဲၤဝံၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘုး ထၢၣ်ဒီးကျဲးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုး တဖၣ် ဟံၣ်ကွံၣ်သဝီဖိအလီၢ်တဲ စိခဲလၢန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်မ့ၢ် ခလဲၤသဝီဖိတနီၤ, ကိတိနဲၤသဝီဖိတနီၤ ဒီးသဝီဖိ လၢသဝီအဂၤတဖၣ် ပၣ်ဃုၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တချုးလၢသဝီဖိစးထီၣ် ဝံၤတၢ်ဒိးဘၣ်န့ၣ် ပယီၤသုးတဖၣ်ဒုးအိၣ်အဝဲသ့ၣ် ကသံၣ်လၢတသ့ၣ်ညါဝဲ အမၤဘၣ်တခါ ဒီးတဲအဝဲသ့ၣ်ဒိအံၤ “ကဲ..ကဲ.. သုကဘၣ်ဝံၤဘုးဒီး ကျိအပိ အိၣ်အဝဲအံၤ” န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတနီၤအိၣ်ဝဲဘၣ်ဆၣ် တနီၤကမၤ ထီၣ်ဝဲဝံၤဖဲပယီၤသုးမဲၤတလံၣ်အခါ အဝဲသ့ၣ် ထူပုၤထီၣ်ကွံၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိခံဂၤသၢဂၤ ဘၣ်ဟးလၢပယီၤသုးဖိတဖၣ် အဘၢနံၤန့ၣ်လီၤ. တုၤသဝီဖိတဖၣ်လဲၤတုၤလၢ ခလဲၤတကီၢ်တဲၤပၤကီၢ်သုးကလၢဝံၤအလီၢ် ခံ ပယီၤသုးတဖၣ် ပျၢ်လီၤကွံၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ကွၢ်သဝီဖိအလီၢ်တဲစိကဘၣ် ဖဲမုၢ်နၢၤ (၁၀)န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒိန့ၣ်အသး ဖဲလၢအုၣ်ဖြ့ၣ် ၂၉ သီ, ၂၀၂၂ နံန့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကဒီး ဖဲ ခလဲၤတကီၢ်တဲၤပယီၤပၤကီၢ်သုးကလၢ ဝံၤအလီၢ်ခံ ပယီၤသုးကအိၣ် (၇၀)ဂၤဃုၣ်ဃုၣ်တဖၣ် ဖိၣ်ကိးဖိၣ်ခလဲၤသဝီဖိကအိၣ် (၄၀)ဂၤဃုၣ်ဃုၣ်ဒိ လဲၤကိး ဖိၣ်ဝဲဖဲတိတိနဲၤသဝီ ဒီးမၤသဝီတဖၣ် ဖိန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ်အိၣ်မ့ၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ က့ၤထီၣ်ကဒါ ဆူအသုးကလၢပူၤန့ၣ် လီၤ.

ဖဲလၢစဲးပထုဘၢနံ ၃၀ သီ, ၂၀၂၂ နံန့ၣ် ပယီၤသုး လၢအအိၣ် ဟဲလၢ ကွဲးဒိဇၢ် ကလဲၤထီၣ်ဆူ ကျဲးသုးကလၢတဖုအံၤ ဟဲတုၤဖဲကိးသနီ သဝီန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်လၢဒုး---သဝီသးပုၤ ကလဲၤ ထံၣ်လိၣ်သးဒီးအဝဲသ့ၣ် ဘၣ်ဆၣ် သဝီသးပုၤအံၤလဲၤထံၣ်လိၣ်သး ဒီးအဝဲသ့ၣ် တဘျီဘၣ်အပိ သဝီဖိဘူးကလၢ ဃုၣ်ဃုၣ်ဃုၣ်ထီၣ်ကွံၣ် လၢသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အပိ ပယီၤသုးတဖၣ်လၢတၢ်လီၢ်အယံၤ တတီၤခးလီၤကျိဖးဒိၣ်လၢဒုး---သဝီပူၤ ကအိၣ် (၉)ပျၢ် ဒီးအသုးနီၣ်ဂံၢ် ကအိၣ်(၉၇)ဂၤဃုၣ်ဃုၣ် ဟဲန့ၣ်လီၤဒုး---သဝီပူၤ, ခးတပျၢ်တပျီၤကျိ, အိၣ် ဟ့ၣ်သဝီဖိဆၣ်ဖိကိးဖိ, ဟံၣ်ဃီတၢ်ဖိတၢ်လံၤ, ကျိစ့, ထူ ဒီးတၢ်အိၣ် တၢ်အီၤ လၢအဝဲ သ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ်အံၤ မံဖဲဒုး---သဝီပူၤ တနုၤဒီးလၢဂီၤခိ ဖိၣ်န့ၣ်သဝီဖိ လၢသီဝီခါဖျါတဂၤဒီး မၤသဝီဖိအံၤလဲၤဆုၢ် အဝဲသ့ၣ် ဒိပုၤန့ၣ်ကျဲးဒီးဒိသဒါလီၤသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ် လဲၤမံ ဖဲကျဲးသုးကလၢခံသီဝီဟဲက့ၤကဒါအခါ မၤကဒီး ဒုး---သဝီဖိ ကအိၣ် ယံၤဂၤလဲၤဆုၢ်အဝဲသ့ၣ်ဃုၣ် ဒီးကျိချံၣ်မုၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်တ ဖၣ်လၢသီလုၣ်လိၣ်ထဲၤ (၃)ခိၣ်ဆူကွဲးဒိဇၢ်ဝံၤ သဝီဖိဘၣ်ဟဲက့ၤတီၢ်န့ၣ်စ့ၢ် ကိးအဝဲသ့ၣ် သုးတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤသ့ၣ်တဖၣ်လဲၤဆုၢ်ကဒါဆူ မံၤကးသးသုး ကလၢန့ၣ်လီၤ.

ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်

နးကွံၣ်သုးကလၢဒီးမဲၤဖြဲးသုးကလၢပယီၤသုးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ

စးထီၣ်လၢပယီၤသုးဟံၣ်ဆူၣ်ကွံၣ်ထံၣ်ကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝံၤအ လီၢ်ခံ ပယီၤဒီး BGF သုးတဖၣ် ဟူးဂဲၤသ့ၣ်မ့ၢ်ဖဲ နးကွံၣ်ဒီး မဲးဖြဲးသုးကလၢ ခံပျၢ်အဘၢနံၤ လၢအသုးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂီၢ်ကိးလၢဒီးဃုၣ်ဃုၣ်န့ၣ် လီၤ. ဖဲလွံၤလၢယံၤလၢအတီၢ်ပူၤန့ၣ် လီၢ်ကဝီၤ KNLA သုးတဖၣ် တမၤတံၣ် တံၣ်ပယီၤသုးတဖၣ်အံၤဒီးဘၣ် ဘၣ်ဆၣ် စးထီၣ် ဖဲလၢယူၤလံ ၂၀၂၁ နံ န့ၣ် တၢ်ဖျၢ်ဆၢ အိၣ်ထီၣ်လၢ ပယီၤဒီး KNLA သုးဘၢနံၤ မ့ၢ်လၢ လီၢ်ကဝီၤ

KNLA သုး တဖၣ်စးထီၣ်ဟူၣ်ဂဲၤ လၢတၢ်ဒီသဒါလီၤက့ၤ အဝဲသ့ၣ်တၢ်ပၤ ဟီၣ်ကဝီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပယီၤဒီး BGF သုး လၢအအိၣ်ဖဲ နးကံ့ဒီး မဲးပြဲၣ်ခဲ သုးကလၢတဖၣ် မ့ၢ်ဟူၣ်ဂဲၤဟးဝုၤဖဲသုးကလၢခဲဖျါအံၤ အဘၣ်စၢၤ တဘျီလၢလၢဖီၣ်ဝဲ သဝီဖိ လၢကျဲ, န့ၣ်လီၤဖီၣ်လၢသဝီပူၤ ဒီးမၤသဝီဖိပိာ်အံၤ လၢတၢ်ဒီသဒါလီၤသးအဂီၢ် ဒ်သိး KNLA သုးတဖၣ်သုး အသုတခးအဝဲသ့ၣ် တဂ့ၤ ဒီးမ့ၢ်ခးတခီ ကဘၣ်ဒၣ်ဝဲသဝီဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ် လၢလီၤကဝီၤ သဝီဖိဒီး KHRG မၤနီၣ်မၤဃါန့ၣ်သ့ၣ် တဖၣ်အိၣ်ဖျါ ဒ်လၢ် အသိးအံၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသိး ဖဲလၢမ့ၢ် ၂ သီ, ၂၀၂၂ နံနံ ဟါလီၤခီ ၃ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢ ကတီၢ် ပယီၤခိၣ်ချ့သုးတြီၤ (တဝဲမ-၄၄)သုး ဒီး BGF သုးတနီၤလၢ မဲးပြဲၣ်ခဲ သုးကလၢတဖၣ်ကက့ၤလီၤကဒါဆူ နးကံ့သုးကလၢဒီးဖဲအဝဲသ့ၣ် ဟဲက့ၤတချးတုၤ အံၤစ့ၢ်ခဲသဝီအဆၢကတီၢ်ထံၣ်သဝီဖိလၢကျဲ (၂)ဂၤဒီး ဖီၣ်စၢၤဃာ်ဝဲသဝီဖိအံၤန့ၣ်လီၤ. တကးဒ်ဘၣ်တုၤမ့ၢ် အဝဲသ့ၣ်ဟဲတုၤလၢ အံၤစ့ၢ်ခဲသဝီပူၤအခါ အိၣ်ဟ့ၣ်သဝီဖိတၢ်အိၣ်တၢ်အီ, တၢ်ဖိတၢ်လံၤ ဒီးဖီၣ်ဒုး ဃာ်စ့ၢ်ကီး သဝီဖိ ပိာ်ခွါ လၢဃုာ်တချးဘၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ. BGF သုးဖိတဂၤ ထီၣ်သဝီဖိတဂၤအံၤ ဒီးမၤအပိာ်အဝဲသ့ၣ်ခဲ လၢတၢ်ဒီ သဒါလီၤသးဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တုၤဖဲတရံးလူၢ်တၢ်လီၤဒီး ပျါလီၤကွံာ်အီၤဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်မ့ၢ် သဝီဖိလၢ အဝဲသ့ၣ်ဖီၣ်န့ၣ်ဝဲလၢကျဲ (၂)ဂၤတခီ က့ၤကီးဝဲတုၤလၢနးကံ့သုး ကလၢဝံၤအလီၢ်ခဲပျါလီၤကွံာ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

မၤကဒီးဖဲလၢမ့ၢ် ၃ သီ, ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် ပယီၤသုးခိၣ်ချ့သုးရ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ် (ခလရ-၄၀၃) ဒီး BGF သုးရ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၁၀၁၁)တဖၣ် ဖီၣ်န့ၣ်ဝဲသဝီဖိတဖၣ် အနီၣ်ဂံၢ်ထဲလဲၣ် တၢ်တသ့ၣ်ညါလီၤတၢ် ဒီးသ့ဝဲသဝီဖိတဖၣ်အံၤ ဒ်ကတီၢ် လၢတၢ်ဒီသဒါလီၤသးတခါအသိးန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢဘၣ်တၢ်ဖီၣ်အီၤသ့ၣ် တဖၣ်အံၤအကျါ ပၣ်ဃုာ်ဒီး အံၤစ့ၢ်ခဲသဝီဖိ (၄)ဂၤ ဒီးဝဲကတဲးသဝီဖိ (၄) ဂၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဆူတၢ်လီၤအဂၤတတီၤအခါ ပယီၤဒီး BGF သုးတဖၣ်ပျါလီၤကွံာ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ဖဲလၢမ့ၢ် ၁၇ သီ, ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် ပယီၤဒီး BGF သုးအသိတဒူၣ် လၢအအိၣ်ဖဲ မဲးပြဲၣ်ခဲသုးကလၢ ကက့ၤလီၤဆူနးကံ့သုးကလၢတဖၣ်အံၤ န့ၣ်လီၤဆူအံၤစ့ၢ်ခဲသဝီပူၤဒီး ဖီၣ်န့ၣ်ဝဲသဝီဖိပိာ်ခွါ (၉)ဂၤလၢအဃုာ်တချးဘၣ် တဖၣ် ဒီးမၤအလဲၤပိာ်အဝဲသ့ၣ်ခဲတုၤ နးကံ့သုးကလၢ လၢတၢ်ဒီသဒါလီၤ သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး ခီဖျါလၢ သဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်ဟးလၢပယီၤဒီး BGF သုးတဖၣ်အကျါအဃိ လၢသဝီဖိတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် လီၤကဝီၤ KNLA သုးတဖၣ်စ့ၢ်ကီး ခးအဝဲသ့ၣ်လၢကျဲတသ့လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ် ပျါလီၤကွံာ်ဝဲသဝီဖိ(၉)ဂၤအံၤ ဖဲလၢမ့ၢ် ၁၈ သီ, ၂၀၂၂ နံနံ န့ၣ်လီၤ.

မၤကဒီးဖဲလၢမ့ၢ် ၂၀ သီ, ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် ပယီၤဒီး BGF သုးအသိ တဖၣ် ဟဲထီၣ်လၢနးကံ့သုးကလၢဒီးလၢကျဲထံၣ်ဝဲ သဝီဖိလၢအဃုာ်အိၣ်ခူ သ့ၣ်လၢဃုးဒဲပူၤ(၄)ဂၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဖီၣ် ကွံာ်သဝီဖိ (၄)ဂၤအံၤ ဒီး ဟံဆူၣ်ကွံာ် အဝဲသ့ၣ်ဃာ်တဘျီဒီးန့ၣ်ရံၣ် (၁)ဖျါန့ၣ်လီၤ.

နးကံ့, သၣ်ဂီၤပျုၤသုးကလၢဒီး လုက့ၣ်သုးကလၢ ပယီၤတၢ်ဟူၣ် တၢ်ဂဲၤ

မ့ၢ်ဖဲလၢမ့ၢ် ၁ သီ, ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် ပယီၤသုးဒီး BGF သုးရ့ၣ် (၁၀၁၄)သုးရ့ၣ်ခိၣ် ဘီၤမီၤခွဲၣ်အဖီလၢ် သုးဒု (၂) လၢအဘၣ်တၢ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ် မဲးအီၤလၢ သုးဒုခိၣ် ဘီၤတုၤဝဲသုးတဖၣ်အံၤ ဟးထီၣ်ဝဲလၢသၣ်ဂီၤပျုၤသုးက လၢ, ဒွဲၣ်လိကီၢ်ဆၣ်, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ် ဒီး ပျီဖိတီၤသုးကလၢဖဲဖၣ်အၣ် ကီၢ်ဆၣ်, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. သုးတဖၣ်အံၤ ကလဲထီၣ်လၢ လုက့ၣ် သုးကလၢ, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ် တၢ်မ့ၢ်လၢမ့ၢ်ဒ်သိးကလဲၤမၤ ဆူၣ်ထီၣ်က့ၤ အသုးဂံၢ် ဘါဖဲလုက့ၣ် သုးကလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တနံၤဃီဖဲ အဝဲသ့ၣ်ဟးထီၣ်လၢအသုးကလၢပူၤန့ၣ် ဖီၣ်န့ၣ်ဝဲ သဝီဖိ ကအိၣ် (၁၀၀) ဂၤ ဃာ်ဃာ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဖီၣ်န့ၣ်ဝဲဖဲပုၤမၤတၢ်ဖျီအမူးအဆၢ ကတီၢ် ဒီးပုၤအဂၤတဖၣ် ဖီၣ်န့ၣ်ဝဲဖဲအဝဲသ့ၣ်မၤတပွဲအမူးဖဲ ဝဲပုၤသဝီ, ဝဲပုၤကရၢၤ, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢအဘၣ် တၢ်ဖီၣ်အီၤတ နီၤပၣ်ဃုာ်ဝဲဒီးသဝီဖိလၢအအိၣ်ဖဲတခါဒ်ဖိကရၢၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတနီၤဟ့ၣ်စ့ ၁၀၀,၀၀၀ ကုး ဒီးတနီၤ ဟ့ၣ်ဘၣ်ဝဲ ၂၀၀,၀၀၀ကုး ဒ်သိးတၢ်ကပျါကွံာ် အီၤဒီးတၢ်ပျါကွံာ်အီၤအိၣ်ဝဲတနီၤ သနကံ့ သဝီဖိ (၄၀)ဂၤ ဃာ်ဃာ် လၢက ဘၣ်သးဟ့ၣ်စ့ဒ်သိး အသုတလဲၤဘၣ်တၢ်အဂီၢ် ဘၣ်ဆၣ် ပယီၤ ဒီး BGF သုးတတုၤလီၢ်အဝဲသ့ၣ် အစ့လၢ်ဘၣ် ဒီးစံးဘၣ်သဝီဖိလၢ အဝဲသ့ၣ်တ လိၣ်ဘၣ်စ့ဘၣ် လိၣ်ဘၣ်ပုၤကညီလၢ ကပိာ်အံၤအဃိ သဝီဖိတဖၣ်အံၤ ဘၣ်လဲၤပိာ်ဝဲသုးတဖၣ်ခဲတုၤဆူ လုက့ၣ်သုးကလၢန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးဒီး BGF သုးတဖၣ်အံၤ ဖဲလဲၤ တၢ်လၢကျဲအခါတုၤလၢ လါမ့ၢ် ၅ သီအဆၢကတီၢ် န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဖီၣ်အီၤထီၣ်စ့ၢ်ကီး သဝီဖိဖဲအထံၣ်ဝဲလၢကျဲ လၢကလဲၤပိာ်အဝဲ သ့ၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖဲလၢမ့ၢ် ၆ သီန့ၣ် ပယီၤသုးဒီး BGF သုးကျိတဖၣ်အံၤ ဃုာ်ဒီးသဝီဖိ (၄၀)ဂၤဃာ်ဃာ်အံၤ လဲၤတုၤဃီဝဲဖဲ နီၣ်လီၤပျီသဝီကပၤ, ဖျါဂီၤကရၢၤ, ဘံလုကီၢ်ဆၣ် ဒီးမံဝဲတနၢၤဝဲအလီၢ်ခဲ ဖဲလၢမ့ၢ် ၇ သီန့ၣ် အဝဲ သ့ၣ်လဲတုၤဖဲ လၢ်ချိၣ်သဝီ, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်သဂၢ်ဒီး လီၤကဝီၤ KNDO သုးတဖၣ်အဃိ တၢ်ဒုးကဲထီၣ် ဝဲလၢသုးဖီၣ်စ့ကဝဲခဲဖုအံၤ အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အခါ ပယီၤသုးတဖၣ်ခးလီၤတပျါတ ပျါတြီၢ်ကျိဖးဒိၣ်ဆူလၢ်ချိၣ် သဝီကပိာ်ကပၤဒီးကျိဖးဒိၣ်ချံတနီၤတပိာ်ဖး ထီၣ်ဘၣ်အိၣ်အဃိ ကဲထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢ လီၤကဝီၤသဝီဖိတဖၣ် ကဖဲအိၣ်မၤအိၣ်စံာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးဝဲ ပယီၤ သုးဒီး BGF သုးတဖၣ် န့ၣ်လီၤဆူသဝီပူၤ အိၣ်ဟ့ၣ်သီဝီဖိ တၢ်အိၣ်တၢ်အီ, တၢ်ဖိတၢ်လံၤ, ထူ, စ့ ဒီးလီတဲစိတဖၣ်, ဒီးကီးဖီၣ်သဝီဖိခဲလၢ်ဆူသီခါဖျါဟီၣ်ကဝီၤပူၤဝဲၤ ဃုထာထီၣ် သဝီဖိပိာ်ခွါနီၢ်ဒိၣ် ခဲလၢ်(၂၂)ဂၤအကျါ ပၣ်ဃုာ် ဖိသ့ၣ်ပိာ်ခွါ သးန့ၣ်တပွဲအိၣ် (၄)ဂၤလၢကလဲၤပိာ် အဝဲသ့ၣ်အံၤဆူ လုက့ၣ်သုးကလၢ လၢကဝဲန့ၣ်တၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခီဖျါလၢ ပယီၤသုးဒီး BGF သုးတဖၣ် ဟဲဖီၣ် အါထီၣ်စ့ၢ်ကီးသဝီဖိလၢကျဲအဃိ လီၤကဝီၤသဝီဖိတဖၣ်ဝဲလၢ သဝီဖိလၢ ဘၣ်တၢ်ဖီၣ်, ဘၣ်လဲၤပိာ်သုးတဖၣ်အံၤဒီး ဝဲန့ၣ်သုးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်အံၤ ဆူလုက့ၣ်သုးကလၢတဖၣ် ကအိၣ်ခဲလၢ် (၁၀၀)ဂၤဃာ်ဃာ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်အံၤတနီၤန့ၣ် ဘၣ်ကလဲထီၣ်ဝဲပယီၤသုးအကူအကၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဆူလုက့ၣ်သုးကလၢကဘၣ်ဖဲလၢမ့ၢ် ၇ သီ, မ့ၢ်တမ့ၢ် ၈ သီ, ၂၀၂၂ နံနံအံၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးဒီး BGF သုးတဖၣ် ဖီၣ်တၢ်

ဃာ်သဝီဖိဖဲလုက့ၣ်သုးကလၢအပူၤအဆၢကတီၢ် သဝီဖိ(၂)ဂၤဃုာ်ပူၤဖျဲး ကွံာ် အသးသမူ ဒီးဖဲအဃုာ်ပူၤဖျဲးကွံာ်အသးအဆၢကတီၢ် ပယီၤသုးဒီး BGF သုးတဖၣ် ခးထွဲအဝဲသ့ၣ်အခဲလၢကျိန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်အံၤ ပယီၤ သုးဒီး BGF သုးတဖၣ် ကိးတၢ်ဃာ်အဝဲသ့ၣ်လၢလုက့ၣ်သုးကလၢပူၤက ယံာ်(၂၀)သီဃာ်ဃာ်န့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခဲ ပယီၤသုးတဖၣ်အံၤ ကကွၢ်ကဒါ ဆူ လီၢ်ပူၤ အအသုးကလၢအဂီၢ်အဝဲ သ့ၣ်မၤကဒီးသဝီဖိလၢအဝဲသ့ၣ်ဖီဉ် တၢ်ဃာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကကွၢ်ကဒါအဝဲသ့ၣ်ခဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကတုၤ ဖဲ လီၢ်ပူၤဝံၤ ပယီၤဒီး BGF သုးတဖၣ် မၤဝဲတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီဒုးလုၤဖီကွီၤအ မူးဝံၤ လါမ့ၤ ၂၅ သီန့ၣ် ပျါလီၤကွံာ်သဝီဖိ သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဒီး ဟ့ၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ် စု တဂၤ ၁၅၀,၀၀၀ ကုးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤ ၁၈ သီ, ၂၀၂၂ နှစ်န့ၣ် ပယီၤသုးခိဉ်ချ့သုးရ့ၣ်နီဉ်ဂံၢ် (၂၀၇ ဒီး ၁၀၂), ဒီးခိဉ်သုးရ့ၣ်နီဉ်ဂံၢ် (၂) သုးကျါ(၃)ကျါအံၤ အိဉ်လၢ (တဝ်မ-၄၄)အဖိလၢအံၤ ပာ်ဖျိဉ်ထီဉ်သး ဒီးဟးထီဉ်ဝဲဖဲန့ၣ်ကွံာ် သုးကလၢ ဒီးဟဲန့ၣ်လီၤဆူ ခုဉ်အဲဉ်ယုဉ်တၢ်ပာ်တၢ်ကဝီၤဖဲဘဲလုက့ၣ်ဆၢ, ဣသထူဉ် ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ ဒ်သိးကလဲၤ မၤဆူဉ်ထီဉ် အသုးဂံၢ် ဘါလၢလုက့ၣ်သုးကလၢ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ်အံၤ အသုးနီဉ်ဂံၢ်ကအိဉ် (၃၀၀)ဂၤဃာ်ဃာ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟးလၢပျါဒ်သိးလီၢ်ကဝီၤ KNLA သုးတဖၣ် သုးတခးအဝဲ သ့ၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤဒီးဟဲ က့ၤဒီတကတီၢ်န့ၣ် န့ၣ်လီၤ သဝီပူၤ အိဉ်ဟ့ၣ်, ဃုအိဉ်ဆူဉ် ဒီးဂုဉ်ဆူဉ်ဖီဉ်သဝီဖိထီဉ်ဆိတၢ်အိတၢ်အိ ဟံဉ်ဃီတၢ်ဖိ တၢ်လံၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးဖီဉ်သဝီဖိလၢသဝီပူၤ ဒီးလၢကျဲတဖၣ် ခဲလၢာ်အိဉ် (၂၄)ဂၤ ဒီး CDM(၃)ဂၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်မၤ မၤသဝီဖိဝဲပီၤတၢ် ဒ်မ့ၢ်ကျိချ့, တၢ်အိဉ်တၢ်အိဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအဝဲသ့ၣ် ဟံဆူဉ် သဝီဖိ အတၢ်တဖၣ်, မၤသဝီဖိမၤပျီကျဲ ဒီးသုသဝီဖိလၢအဝဲသ့ၣ် တၢ်ဒီသဒါလီၤသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤ ၁၉ သီ, ၂၀၂၂နှစ်န့ၣ် ပယီၤသုး (၃)ကျါအံၤ ဟဲတုၤဝဲဖဲ အံၤစ့ၢ်ခဲကရူၢ်ပူၤ ဒီးဖဲလါယူၤ ၂၀ သီန့ၣ် န့ၣ်လီၤအိဉ်ဟ့ၣ်, ဃုအိဉ်, ဒီးဟံ ဆူဉ်သဝီဖိထီဉ်ဆိတၢ်အိဉ်တၢ်အိဒီး တၢ်ဖိးတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခဲ အဝဲသ့ၣ်ဖီဉ်အံၤစ့ၢ်ခဲ သဝီဖိပိဉ်ခွါ (၄)ဂၤလၢကလဲၤပိဉ်အဝဲသ့ၣ် ခဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသိး ဖဲလါယူၤ ၂၂ သီန့ၣ် ပယီၤသုး (၃)ဖုအံၤ ဟဲတုၤဆူ ပီၤခဲကျဲမ့ၢ်အခါ ဖီဉ်န့ၣ်ဝဲတးအုးခဲသဝီဖိ (၁)ဂၤ, တးအုးနံၤသဝီဖိ (၂)ဂၤ, တးအုးခဲကရူၢ်, ဘဲလုက့ၣ်ဆၢ ဒီး ပယီၤသုးတဖၣ်အံၤ ဖီဉ်န့ၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲ CDM ဖိ(၃)ဂၤ န့ၣ်လီၤ. တနံၤဃီဃီဖဲဟါလီၤခိအဆၢကတီၢ် တးအုးနံၤ သဝီဖိ (၂)ဂၤအံၤ ဃုာ်ပူၤဖျဲးကွံာ်အသး ဒီး ပယီၤသုးတဖၣ် ပျါလီၤကွံာ် တးအုးခဲသဝီဖိ (၁)ဂၤအံၤဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဖဲကွံာ်သဝီအခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤ ၂၄ သီဟါလီၤခိအဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုး (၃)ကျါအံၤ ဟဲတုၤဖဲ ကွံာ်သဝီ, ကွံာ်ကရူၢ်, ဘဲလုက့ၣ်ဆၢ ပူၤ ဒီးဖီဉ်န့ၣ်ဝဲ ကွံာ်သဝီဖိ (၂)ဂၤ ဒီးပုၤတမ့ၢ်လၢအအိဉ်ဟဲလၢ တလဲကယုၤသဝီ, ဖုအိဉ်ကီၢ်ဆၢ အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤ ၂၅ သီန့ၣ် ပယီၤသုး (၃)ကျါအံၤ ဖီဉ်န့ၣ်ပယါရီၤသဝီဖိ (၃)ဂၤ, ပယါရီၤကရူၢ် ပာ်ဃုာ်သဝီဖိလၢ အသးနံၤတပုၤ (၁)ဂၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ် ပျါလီၤကွံာ်အဝဲသ့ၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဖဲလုက့ၣ်သုးက လၢ အခါန့ၣ်လီၤ.

တုၤမ့ၢ်ပယီၤသုးတဖၣ် လဲၤတုၤဖဲလုက့ၣ်သုးကလၢပူၤတဘျီ အဝဲသ့ၣ်ပျါလီၤကွံာ်သဝီဖိတနီၤ ဒီးဒုးဃာ်ဒီး ဝဲသဝီဖိတနီၤ ဒ်အမ့ၢ် ကွံာ်, မ့ၢ်ကွံာ် ဒီးတလဲကယုၤသဝီတဖၣ် ဒီးအဂုဉ်အဂၤတဖၣ်ဖဲသုးကလၢပူၤန့ၣ် လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ် မဲဖဲလုက့ၣ်သုးကလၢပူၤ (၂)န့ၣ်ဝဲ က့ၤကဒါဆူခိတီၢ် ဝုာ်ပူၤတကပၤအဂီၢ် ဟးထီဉ်ဝဲဖဲလုက့ၣ် သုးကလၢပူၤ ဒီး ဖဲလါယူၤ ၂၇ သီန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဝဲဖဲဃီဖိပျါသဝီ ဒီးဖီဉ်အိဉ်ထီဉ်သဝီဖိ (၃)ဂၤ ဒီး ပုၤတမ့ၢ် လၢအအိဉ်ဟဲလၢ တၢ်ဒိဉ်ထီဉ်သဝီ, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်လၢကပိဉ် အဝဲသ့ၣ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

ကဘဉ်ဖဲလါယူၤ ၂၉ သီန့ၣ် ပယီၤသုးတဖၣ်အံၤလဲၤဆူ မ့ၢ်ဒုသဝီ, ပယါရီၤကရူၢ် ဒီးခိဉ်ဃီတီၢ်နီၤကျိဒီးထီအခါ အကျိလီၤတၢ်လဲၤထံကျိပူၤတနီၤ ဘဉ်ဆၢ အဝဲသ့ၣ်လဲၤမဲလၢပူၤဒုသဝီပူၤတနီၤ ဒီး ပျါလီၤကွံာ်သဝီဖိလၢ အဖီဉ်တၢ်ဃာ်ဝဲလီၤလံၤစးထီဉ်လၢလုက့ၣ်သုးကလၢတဖၣ် ဘဉ်ဆၢ ကိး တီၢ်ဃာ်ဒီးသဝီဖိလၢအဖီဉ်န့ၣ်ဝဲအသီ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံၤလၢခံတဂီၤ ကဘဉ် ဖဲ လါယူၤ ၃၀ သီန့ၣ် ပယီၤတဖၣ်အံၤ က့ၤဃီကဒါဆူဘီနီၤကျိ ဒီးမၤသဝီဖိ လီၤဆီဒုဉ်တၢ်ဃီဖိပျါသဝီဖိသးစၢ် (၂)ဂၤပူၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကျိ လၢထံဒိဉ်ခိဉ် ယုၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ် ယုၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကျိန့ၣ်ဝဲ သုးသ့ၣ် တဖၣ်အံၤ လဲၤကဒါဆူဃီဖိပျါတကပၤဒီးက့ၤကဒါဆူကီၢ်ဟဲသဝီ, ကီၢ်ဟဲ ကရူၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲပယီၤသုးတဖၣ် ဟဲတုၤဖဲကီၢ်ဟဲသဝီပူၤန့ၣ် ဖီဉ်အိဉ်ထီဉ်ကဒီး သဝီဖိ (၃)ဂၤအကျိ ပာ်ဃုာ်ကွံာ်အသးနံၤတပုၤ (၂)ဂၤန့ၣ်လီၤ. ဃီဖိပျါ, ကီၢ်ဟဲ ဒီးတၢ်ဒိဉ်ထီဉ်သဝီဖိလၢပယီၤ ဖီဉ်တၢ်ဃာ်သ့ၣ်တဖၣ် ပယီၤပျါလီၤ ကွံာ်အဝဲသ့ၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဖဲ မဲးကွံာ်ကစၢ်ခိဉ်ထံး, ကမးမိၢ်ဝုာ်အဆၢ ကတီၢ် ကဘဉ်ဖဲ လါယူၤလဲ ၁ သီ, ၂၀၂၂ နှစ်န့ၣ်လီၤ.

ဃုသဝီဖိသ့ၣ်ဝဲလၢသုးကလၢတၢ်သ့ၣ်ထီဉ်အဂီၢ်

BGF သုးရ့ၣ် (၁၀၁၄) သုးရ့ၣ်ခိဉ်ဘီၤမိၤခွံဉ်ဖိလၢသုးဒု (၂)အံၤ အသုးဒုခိဉ် မ့ၢ်ဝဲ ဘီၤတုၤဝဲ လၢအအိဉ် ဆီလီၤ အသးဖဲချါဉ် ဃဲၤ (၆)ညာဉ်ကုန်း)သုးကလၢအံၤ ဘဉ်တၢ်တီခိဉ်ရီၢ်မဲအီၤလၢ သုးခိဉ် စီၤဖါကနူ ဒီးစီၤမိၤဟ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ချါဉ်ဃဲၤသုးကလၢသီအံၤ အိဉ်ဆီလီၤအသးလၢသဝီပူၤ ဒီးဘဉ်တၢ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်အီၤလၢ BGF သုးရ့ၣ် (၂၀၁၄) ဖဲ ၂၀၂၁ နှစ် သုးဟံ န့ၣ်ဆူဉ်တၢ်စိတၢ်မိၤဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. စးထီဉ်လၢလါဒိဉ်စဲဘာဉ် ၂၀၂၁ နှစ် တုၤလါယူၤလဲ ၂၀၂၂ နှစ် အဘာဉ်စၢၤအံၤန့ၣ် BGF သုးဒု (၂) အံၤ မၤဝဲသဝီဖိ လၢအအိဉ်ဘူးဒီး သုးကလၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တလီၢ်လီၢ် လၢကလဲၤဆုၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် သ့ၣ်ကူဉ်လၢကဘျီဂ့ၤထီဉ်သုးကလၢအဂီၢ် (၅)ဘျီလံန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီဉ်သး အကျိတဘျီ ဖဲလါယူၤလဲ ၁၇ သီ, ၂၀၂၂ နှစ်န့ၣ် စီၤဖါကနူ

ကိးလီတဲဆိ တလါတဘျီဆူ ၀---, ၁---ဒီး ဟ---သဝီသးပုၢ်တဖၣ် အအိၣ် ဖဲက့ၢ်မုၢ်သ့ၤကရၢၤ, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်အအိၣ်ဒီး မၤဆူၣ် သဝီဖိတဖၣ်လၢ ကလဲၤကျိၣ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ် သ့ၣ်ဒီးလဲၤဆူၣ်န့ၢ်အီၤ ဆူချၢၣ်ဃဲးသးကလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ် န့ၣ်အဃိ ဖဲလါယူၤလံ ၁၈ သီ, ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် သဝီဖိလၢသဝီ(၃)ဖျါၣ် လၢအမ့ၢ် ၀---, ၁---ဒီး ဟ---သဝီ အံၤအပူၤတဖၣ် ဘၣ်လဲၤကျိၣ်သ့ၣ် ဒီးဒီးလဲ(၄)န့ၢ် သိလ့ၣ်ဖးဒိၣ် တဖၣ် လၢကလဲၤဆူၣ်လီၤ သ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ်အံၤ ဆူချၢၣ်ဃဲး BGF သးကလၢ အကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ဖဲ စဲးပထုၣ်ဘၢၣ် ၆ သီ တုၤ ၇ သီ, ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် ပယီၤသး လၢအအိၣ်ဖဲလ့က့ၢ်သးကလၢတဖၣ် မၤဆူၣ်သဝီဖိလၢအအိၣ်ဘူးဒီး လ့က့ၢ်သးကလၢဒ်အမ့ၢ် လ့က့ၢ်, ပယၢ်ရီၤ, သူကဘံ, လၢၤချီၣ် ဒီး မ့ၣ်သဝီ တဖၣ် လဲၤကျိၣ်ဒီးဆူၣ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ် သ့ၣ်ကူၣ် ဟံၣ်တဖျါ (၁)ကူၣ် ဃုာ်ဒီး

ဘုသး, ဝၣ်ထီၣ်ဒူ ဒီးလၢခဲးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီလၢအအိၣ်စီၤစ့ၣ်ဒီး လ့က့ၢ်သးကလၢတဖၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တဒိကန့ၣ် မၤလၢပုၤဝဲတၢ်ကလုၣ်သ့ၣ် တဖၣ်အံၤဘၣ် ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်လ့က့ၢ်သဝီတခီ အိၣ်ဘူးထိးတၢ်ဒီးပယီၤသး ကလၢအဃိ အဝဲသ့ၣ်ဘုသးဒီးသ့ၣ်လၢ ကဆါဝဲအကီၢ်တအိၣ်ဘၣ် ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်မၤပုၤဝဲတၢ်ကလုၣ်တဖၣ်အံၤ ဘုသး(၁၅)န့ၣ် ဒီးလဲၤဆူၣ် သ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ဒီသဒါလီၤဆိအနီၢ်ကစၢ် တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ဒီးသဝီ တၢ်အိၣ်မုၢ်စိးပၤအကီၢ်ဝဲ (၁)ဘျီလံန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသး တဖၣ်မၤအဝဲသ့ၣ် လဲၤဆူၣ်အါထီၣ် သ့ၣ်ဒီးဝၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဆၣ် သဝီဖိတဖၣ်တလဲၤဆူၣ်ဒီး ဘၣ်ဒီးခိက့ၢ် ဒီးတၢ်အိၣ် သးအဖၣ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးလၢ အအိၣ်ဖဲလ့က့ၢ် သးကလၢ အံၤမ့ၢ်ဝဲ သးပၤဆူၣ်လဲၤလီၤခိၣ်သ့ၣ် (စကခ-၈), ခိၣ်ချ့သးရၣ် (၄၀၁), သးကျိၣ် (၂) ဒီး သးခိၣ်ဒိၣ်ကတၢ်ဖဲလ့က့ၢ်သးကလၢအံၤမ့ၢ် သးရၣ်ခိၣ်ခံ မ့ၢ်က့ၢ်မ့ၢ် ဒီးသးကလၢခိၣ်မ့ၢ်ဝဲ ယၤလ့အီၤန့ၣ်လီၤ. ■

[Dv Prbydw l u x D o ; t w l * h u D

စုကဝဲၤတၢ်သဘံၣ်သဘၣ်လၢ SAC ပယီၤသး ဒီးသးဖိၣ်တၢ်စု ကဝဲကရၢၤကရၢၤလၢအဟူးဂဲၤ ဖဲကညီၣ်ကီၢ်အပူၤ ဟဲအါ ထီၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်တၢ် သူဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပိၣ်စ့ၣ်ကိး အါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢသးတဖၣ်ပာ်လီၤဟီၣ် လၢမ့ၢ်ပိၣ် အါထီၣ်ဒီး ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပိၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအါထီၣ်အဃိ သဝီဖိ တဖၣ်ကဟးထီၣ်က့ၢ်လီၤလၢ တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိၣ်သးသမူအကီၢ် ကဲထီၣ်တၢ် ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အကီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒဲးဘၣ် ဒူသဝီဖိလၢအဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ် ဟးဖျိးတဖၣ် ကကွၢ်အိၣ် ဒီးသ့ၣ် ထီၣ်ဆိလီၤက့ၢ်သးဆူအဒူသဝီအကီၢ် ကဲ ထီၣ်တၢ်တြီၣ်တံၢ်တံၢ်ဖးဒိၣ်တခါလၢအဝဲသ့ၣ်အကီၢ်န့ၣ်လီၤ လၢဟီၣ်လၢ မ့ၢ်ပိၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပၤဖျါအပူၤဘၣ်ဃးသဝီဖိဘၣ်ဒိ ဒီးသံဒီဖျါလၢ ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပိၣ်အဃိအံၤ ကဲထီၣ်သးဖဲ ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, တီအူကီၢ်ရၣ်, ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, မုၢ်တြီၣ်ကီၢ်ရၣ် ဒီးဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ် တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၣ်

ဖဲလါ ယူၤလံ ၂ သီ ၂၀၂၂ နံနံ မုၢ်ဟါလီၤ ၃:၃၀ မံးနံး အဆၢကတီၢ် SAC ပယီၤသးလၢအမ့ၢ် သးပၤဆူၣ်လဲၤလီၤခိၣ်သ့ၣ် (MOC) နီၢ်ဂံၢ် ၃, ၈, ၁၅ ဒီး ခိၣ်သးရၣ် ၆၀ သးတဖၣ် ဟံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သးဒီး နုၤလီၤတဘျီဃိဆူ လ--သဝီပူၤ လၢမုၢ်ပျီကရၢၤ လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၣ် လၢတၢ်တ တီၣ်သ့ၣ်ပာ်သးအပူၤ ဒီးခးသံဝဲသဝီ ဖိခဲၤ မုၢ်တဂၤ ဒီးခွါတဂၤ န့ၣ်လီၤ. တကးဒဲးဘၣ် ဖဲသဝီဖိခဲၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ခးသံအီၤဝဲအလီၤခဲ SAC ဒွဲၣ်အူ ထီၣ်ကွဲၣ်ဝဲဒၣ်စ့ၣ်ကိး ဟံၣ်အဖျါၣ် ၂၀ န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဝဲအလီၤခဲ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကကွၢ်ဆူအသဝီတဘျီလၢဘၣ် ခိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ် ဘၣ် ယိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ SAC ပယီၤသးတဖၣ် ကဒီးလီၤဃာ်မ့ၢ်ပိၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ လါ ယူၤလံ ၉ သီ ၂၀၂၂ နံနံ မုၢ်ဂီၤခီ ၇ န့ၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ်

ဖဲသ့ၣ်ပိၣ်ခွါဖိ လၢအသးန့ၣ်အိၣ် ၄ နံနံ တဂၤ ယီၤဘၣ်ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပိၣ်တဖျါၣ် ဖဲလၢအမိၢ်ဒီးအီၤ အိၣ်ခိးဝဲချဲလၢ ကယုၤက့ၢ်က့ၢ်ချဲသ့ၣ်န့ၣ်အဆၢကတီၢ် လၢဒိၣ် ကီၢ်ဆၣ် ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. တုၤအဘၣ်မ့ၢ်ပိၣ်ဝဲအလီၤခဲ သဝီဖိ သ့ၣ်တဖၣ် ဆူၣ်ဝဲဖဲသ့ၣ်ပိၣ်ခွါဒီးအမိၢ်အံၤ ဆူတၢ်ဆါဟံၣ် ဒီးလီၤကဝီၤ ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်သးကညီၣ်တၢ်ကရၢၤတဖျါ ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဝဲအဟံၣ် ဖိဃီဖိတခူၣ်အံၤလၢ ကသံၣ် ကသီ ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤအတၢ်လၢဘၣ်လၢ စုတနီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲသ့ၣ်ပိၣ်ခွါအံၤအခိၣ်တူၣ်ကွဲၣ်ခဲကဟ်လၢ ဒီးမ့ၢ်လၢ အမိၢ်တခီ အမဲၣ်သ့ၣ်ဘၣ်ဒိဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပိၣ်အံၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဒီးလီၤအီၤ လၢပုၤဖိၣ်တၢ်စုကဝဲၤ ဖဲ လဲၣ်တဖၣ်လဲၣ်န့ၣ် တၢ်တသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်အီၤဘၣ် န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်တြီၣ်ကီၢ်ရၣ်

ဖဲလါ အ့ၣ်ဖျါ ၈ သီ ၂၀၂၂ နံနံ မုၢ်ဟါလီၤ ၉:၁၅ မံးနံး အဆၢက တီၢ် စီၤဆ--လၢအသးန့ၣ်အိၣ် ၁၉ နံနံ အိၣ်ဖဲ ဘ-- သဝီ ခူပူၤကရၢၤ လူၢ်သီကီၢ်ဆၣ် ယီၤဘၣ် M-14 ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပိၣ်တဖျါၣ်လၢဘၣ်တၢ်ဒီးလီၤ အီၤလၢ SAC ပယီၤသးဖိတဖၣ် ဖဲလၢ အဝဲလဲၤခိကဲဝဲဒၣ် SAC သးအကျဲ ဒ်သိးဒီးကလဲၤပုၤဝဲဒၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိ ဆူမိၤခဲသဝီ လၢတီအူကီၢ်ရၣ် အပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲအလဲၤတၢ်အဆၢကတီၢ်ပုၤဃုာ်ဝဲဒၣ် ကွဲၣ်သဝီဖိ ၁၀ ဂၤစ့ၣ်ကိးန့ၣ် လီၤ. သဝီဖိလၢအလဲၤဃုာ်ဒီးအီၤတဖၣ် ဆူၣ်ဃီဝဲအီၤဆူခူပူၤတၢ်ဆါဟံၣ် လၢအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ တဲကီၢ်သဝီန့ၣ်လီၤ. ဝဲအလီၤခဲဒီးဘၣ်တၢ်ဆူၣ်ကဒီး အီၤဆူ နီၢ်ယီထံၣ်တၢ်ဆါဟံၣ် လၢအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ ပနၢ်အ့ၣ်ပၤခိၣ်သဝီ ဒီး အခိၣ်လၢအစ့ၣ်တကပၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်တံၢ်ကွဲၣ် န့ၢ်အီၤဖဲတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ် လီၤ. ဒီဖျါလၢအခိၣ်တူၣ်ကွဲၣ်တကပၤအဃိ တၢ်အံၤကဲထီၣ်က့ၢ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ

www.iiim.org

တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂီၢ်ဝဲခွဲးယၢ်လၢအကဲထီၣ်သးဖဲ ကီၢ်ပယီၤပူၤတဖၣ် ဒ်သိတၢ်ကန့ၣ်ဘၣ် တၢ်တီတၢ်တြၢ်ဒီးတၢ်ကသုးဟံးန့ၣ်မူဒါအဂီၢ် ထံဂုၤကီၢ် ဂၤအတၢ် ဟံးထီၣ်ဂီၢ်ဝဲခွဲးအကျိၤအကျဲတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးဖျါထီၣ်အိၣ်ဒ်လၢ အသိးန့ၣ်လီၤ.

၁. ကီၢ်အကျဲထံန့ၣ်

လိနိုဝ်းစာတိုက် ၂၆ သီ ၂၀၂၁ နှစ်န့ၣ် အကျဲထံန့ၣ်အထံကီၢ် ဆၢ တံၣ်လီၤအသးလၢ ကသမံသမိးတၢ်ဂီၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ဃး တၢ်မၤသံလီၤတူၣ် ရီၤဟ့ၤကလုာ်ဒုၣ် ဒီဖျါတၢ်ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ် ဂီၢ်ဝဲခွဲးယၢ် အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ဂီၢ်ဝဲခွဲးယၢ်စံးတၢ် န့ၣ် ဖဲတၢ်မၤဘၣ်ဒိဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီကီၢ်မ့ၣ် လၢအဃၢအစုၣ် (လီၤဆီဒုၣ်တၢ် ကီၢ်မ့ၣ်လၢတၢ်မၤကမၣ်ထီၣ်ဒါကလုာ်ဒုၣ်, တၢ်မၤသံလီၤတူၣ် ကလုာ်ဒုၣ်, ဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်အကျိၤမ့ၣ်တဖၣ်) န့ၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်ဝဲစံၣ်ညီၣ်အိၣ် လၢ ထံကီၢ်တဘျီဘၣ်အပူၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. အကျဲထံန့ၣ်အကျိၤဘျီ ဟံးန့ၣ် ဝဲ ပုၤထံၣ်ထွဲတၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ်ဒီး ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အတၢ်အုၣ်သး တဖၣ်ဒီး တၢ်ဂီၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်ဖျါကရၢတဖၣ်လၢ အမ့ၢ် တၢ်ဃိ ထံသ့ၣ်ညါဘၣ်ဃးကီၢ်ပယီၤအတၢ်မၤကျိၤကျဲသန့ၤလၢ အသဘျီ (IIIM) လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢ ဘီမုၢ်စၢဖျိၣ်ကရၢ (UN) ဒီးပညိၣ်ဝဲလၢကဆိး ကါဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အကျဲထံန့ၣ် အထံကီၢ် အတၢ်ဟံးထီၣ်ဂီၢ်ဝဲဘၣ်ဃး တၢ်တီတၢ်တြၢ်အကျိၤအကျဲအံၤ ကဲထီၣ်ဝဲတၢ်မုၢ်လၢတခါလၢ တၢ်တီတၢ် တြၢ် ထံကီၢ်တၢ်ပတၢ်ပြးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) တဖၣ်အံၤအတၢ်မၤတရီၤတပါ မၤပယွဲတဖၣ်အံၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂. ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ကီၢ်ဘျီ (ICJ)

ဖဲလိနိုဝ်းစာတိုက် ၂၀၁၉ နှစ်အပူၤန့ၣ် ကၢဘၢယၢ်အထံကီၢ်အိၣ်ထီၣ် ဝဲ တၢ်မုၢ်တၢ်ရၢဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မၤအၢမၤနးလၢ ပယီၤသုးမၤဝဲလၢ ရီၤဟ့ၤကလုာ် ကလုာ်ဒုၣ်ဖိတဖၣ်အဖီခိၣ် လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ကီၢ်ဘျီအပူၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ် ကၢဘၢယၢ် အိၣ်ထီၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ရၢ ထီၣ်ဒါကီၢ်ပယီၤလၢ တၢ်မၤဘၣ်ဒိဝဲ တၢ် မၤသံလီၤတူၣ်ကွဲးကလုာ်ဒုၣ်အလံာ်ဟံးဃာ် အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤ တခါ ကတီၢ်ပူၤဖျဲးအသးလၢ ကၢဘၢယၢ်ထံကီၢ်န့ၣ် တဘၣ်ဃးဒီး ကီၢ် ပယီၤထံကီၢ်ဒီး ရီၤဟ့ၤကလုာ် ကလုာ်ဒုၣ်ဖိတဖၣ်အဖီခိၣ် အိၣ်ထီၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ရၢ အခွဲးတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ကီၢ်ဘျီတခါ စံးဝဲလၢ ထံကီၢ်လၢအဆဲးလီၤစုမုၢ်ကျိၤလၢ တၢ်မၤသံလီၤတူၣ်ကလုာ်ဒုၣ်အလံာ်ဃံး ဃာ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးအမူဒါလၢ ကဒိသဒါဝဲ တၢ်မၤသံလီၤတူၣ်ကလုာ်ဒုၣ်အဖီခိၣ် ကီၢ်ဘျီတူၢ်လိာ်ဝဲတၢ်မုၢ်တၢ်ရၢအံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလိယူၤလံ ၂၂ သီ၊ ၂၀၂၂ နှစ် အန့ၣ်န့ၣ် ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ကီၢ်ဘျီ (ICJ) ထုးလီၤကွဲး ကီၢ်ပယီၤအတၢ် ကတီၢ်ထီၣ်ဒါ ၄ ထံၣ်လၢန့ၣ်လီၤ.


၃. ကီၢ်အူၤဒါန့ၣ်ရၢ အတၢ်ဘျီသဲးခိၣ်သ့ၣ်အကျိၤဘျီ

လၢကီၢ်အူၤဒါန့ၣ်ရၢအပူၤစ့ၢ်ကီး ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်ဂီၢ်ဝဲလၢ ကီၢ် ပယီၤသုးခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ကန့ၣ်အဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်ဆဲးလီၤဝဲ စုမုၢ်ကျိၤဃုထီၣ်ဝဲဆူ တၢ်ဘျီသဲးခိၣ်သ့ၣ် အကျိၤဘျီဒ်သိးအကဘျီက့ၤ ထံကီၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲး ယၢ်အတၢ်ဘျီ အဂီၢ် စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဃုထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အကျိၤ ပုၤဃုာ်စ့ၢ်ကီးဒီး ပုၤလၢအဒိၣ်စိဒိၣ်ကမိၤလၢ အမံၤယၢ် (ASEAN) အထံ ကီၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်အူၤဒါန့ၣ်ရၢ အတၢ်ဘျီသဲးခိၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကီးမ့ၢ် ဆၢတံၣ်ဝဲလၢ ကတၢ်ပိၣ်သကိးဝဲတၢ်ဃု ထီၣ်အံၤဝဲဒီး မ့ၢ်ဘျီက့ၤဝဲတခါ အဝဲသ့ၣ်ကကဲထီၣ်ဝဲထံကီၢ်အဆိကတၢ်တဘျီလၢ အမံၤယၢ်အထံကီၢ် တဖၣ်အပူၤ လၢ ကဟံးန့ၣ်ဂီၢ်ဝဲထီၣ်ဒါ ပယီၤသုးကီၢ်ကးတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

၄. ကီၢ်တူၤရကံာ်

တူၤရကံာ်ထံကီၢ်အပူၤ တၢ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်မုၢ်တၢ်ရၢတခါဘၣ်ဃး ဒီး ကီၢ်ပယီၤအသုးခိၣ်န့ၣ်တဖၣ် အတၢ်မၤဆါမၤပယွဲ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မုၢ် အဂီၢ်အလၢအပွဲၤတခါ တၢ်တထုးထီၣ်အိၣ်ဒီးဘၣ်ဆၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ဒ်အမ့ၢ် တၢ်မၤဆါမၤပယွဲ လၢအကဲထီၣ်သးဖဲ ယုၤကံၤအူၤတၢ်သမံသမိးအလီၤလၢ မ့ၢ်ကလၢဒါကီၢ်ဆၣ်, တကူၣ်ကီၢ်ခိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

၅. ကီၢ်ဘွဲကလါဒုးရၢ

လိနိုဝ်းစာတိုက် ၂၀၁၉ နှစ်အပူၤ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ကီၢ်ဘျီမၤကမၣ်ကီၢ် မ့ၣ်အကျိၤဘျီ ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢတၢ်ကသမံသမိးဝဲ တၢ်မၤကမၣ်ကီၢ်မ့ၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ဃးဒီး ကီၢ်ပယီၤဒီးကီၢ်ဘွဲကလါဒုးရၢ အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဃိထံသမံသမိး တၢ်ကမၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ် တၢ် မၤကမၣ်ကီၢ်မ့ၣ်အကျိၤဘျီအတၢ်စံၣ်ညီၣ် ဟံးထီၣ်ဂီၢ်ဝဲအဖီလၢ ဒီး ဒ်ကီၢ် ဘွဲကလါဒုး မ့ၢ်ထံကီၢ်တဘျီလၢအဆဲးလီၤ စုမုၢ်ကျိၤလၢ ရီၤမ့ၢ်အလံာ်ဃံး ဃာ် (Rome Statute) စးထီၣ်ဖဲ လိယူၤ ၁ သီ ၂၀၁၀ နှစ် အဃိ တၢ်က သမံသမိး တၢ်မၤကမၣ်ကီၢ်မ့ၣ်ထီၣ်ဒါအဝဲသ့ၣ် ခဲလၢစးထီၣ်ဖဲအဆၢကတီၢ် ဝဲန့ၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကမၣ်ကီၢ်မ့ၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤဒီး ကီၢ်ဘွဲကလါဒုးရၢ အဘၣ်စၢၤတဖၣ် အိၣ်ဒ်တၢ်တက့ၢ် မ့ၢ်တၢ်မၤကမၣ်ထီၣ်ဒါ ရီၤဟ့ၤကလုာ် ကလုာ်ဒုၣ်ဖိတဖၣ်ဒီး ပုၤဃုာ်စ့ၢ်ကီးဒီး တၢ်မၤကမၣ်လၢ ကီၢ်ဘွဲကလါဒုး တနီၤန့ၣ်လီၤ. 

တၢ်မၤသံ

'Dwlr:y, 0z0

တၢ်မၤသံဒူဖိသဝီဖိ

စးထီၣ်လၢ သးဟံးန့ၣ်ဆူၣ်ထံၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝံၤအလီၤခံ စုကဝဲတၢ်သဘၣ်သဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဟဲအါထီၣ်ဝဲ လၢကညီၣ်ကီၢ်စိၣ်ပူၤတကးဒီးဘၣ်အမဲၣ်ညါ တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ် ထီၣ်ဒါကမျၢၢ်လၢ တၢ်ကမၣ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဟဲအါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲလါအ့ၢ်ဖြၣ်တုၤလါစးပထုဘၣ် ၂၀၂၂ နံနံအဘၣ်စၢၤ KHRG တၢ်မၤနီၣ်မၤယၢ် ဟံၤဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်မၤကမၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်အါကလုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အကျါ တၢ်မၤသံ, တၢ်ဖိၣ်ဒုးယၢ် ဒီးတၢ်မၤဆါပယွဲထီၣ်ဒါကမျၢၢ် အါအာသီသီသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲအါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. KHRG မၤနီၣ်မၤယၢ်န့ၣ် တၢ်မၤသံဂ့ၢ်ဝီခွဲး (၉)ခါ, တၢ်ဖိၣ်ဒုးယၢ် ဒီးတၢ်မၤဆါပယွဲ (၁၆)ခါ လၢ ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, တီအူကီၢ်ရၢၣ်, ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, ဘျီဒဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ် ဒီး ဒူပုၤယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအ မၤသံ, ဖိၣ်ဒုးယၢ်ဒီးမၤဆါကမျၢၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ SAC ပယီၤသးမိၤစိရီၤအသးဖိတဖၣ် ခိဖျိဆိကမိၣ်ကမၣ် ဒီးပံၤဒုၣ်ပံၤကမၣ်သဝီဖိတဖၣ်လၢ အမၤစၢၤမၤသကးတၢ် ဒီး ပုၤလၢဒုးထီၣ်ဒါဝဲပယီၤသးတဖၣ်, တနီၤဖဲတၢ်ဒုး ကဲထီၣ်အဆၢကတီၢ်မ့ၢ်တၢ်ထီၣ်ဒုးဝံၤအလီၤခံန့ၣ် SAC ပယီၤသးတဖၣ် န့ၣ်လီၤဆူသဝီပူၤဒီး ခးသံဝဲသဝီဖိ လၢ တၢ်ကမၣ်တအိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, တနီၤသံကွၢ်သဝီဖိတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါဒီးသဝီဖိတဖၣ်ညါဘၣ်အယိခးသံ ကွၢ်ဝဲ, ဒီးတနီၤမၤဝဲသဝီဖိလၢကလဲၤန့ၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကျဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအကဲထီၣ် သးလၢတၢ်လီၤလၢ KHRG မၤန့ၣ်ဝဲအကျါဒီးတၢ်လီၤဟံၤလီၤဖျဲၣ်လၢ KHRG လဲၤတတုၤက့ၤတတုၤ ဒီးမၤနီၣ်မၤယၢ်တန့ၢ်က အိၣ်လီၤတၢ်ဒဲးဝဲအါမးစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤသံ

ဖဲလါအ့ၢ်ဖြၣ် ၁ သီ ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် ပယီၤသးခိၣ်ချ့သးရၢၣ် ၄၀၃, ၄၀၄ ဒီး ၄၀၅ အသးဖိတဖၣ်ဖိၣ်ဝဲဒၣ်စီၤဆ--- လၢအမ့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်တကၤလၢအအိၣ်ဖဲ ဧ---သဝီ တီၢ်ပျီၣ်တဲၣ်(တောၣ်ပျော့ကတီၢ်) ဟီၣ်ကဝီၤ, ကစၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၢ, ဘျီဒဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ဒီးမၤသံကွၢ်အီၤဆျၢၣ်မိၣ်ကဲၤမဲၣ် ဖဲလါအ့ၢ်ဖြၣ် ၃ သီ ၂၀၂၂ နံနံ မုၢ်ဂီၤခိန့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်သရၣ်အံၤ တမၤသကးတၢ်ဒီးတၢ်ကရၢကရိနီၣ်တဖၣ်ဘၣ် ဒီးအဝဲအိၣ်ဒၣ်လၢ အဟံၣ်ဒီးကူဆါယါဘျီန့ၣ်ဝဲပုၤဆါ လၢအဟဲလၢအအိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

မၤကဒီးဖဲလါမုၢ် ၅ သီ ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် BGF # 1014 battalion သးအံၤခးသံဝဲ စီၤတ--- ဖဲမဲၣ်သန့ၣ်သဝီဒီး ထံကျဲၤသဝီအ ဘၣ်စၢၤ, မဲၣ်သန့ၣ်ကရၢၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၢ, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. စီၤတ---အံၤဘၣ် တၢ်ခးသံအီၤ ဖဲလၢအဝဲဒၣ်ဒီးဝဲဒီးသိလုၣ်ယီၣ် ဒီးလဲၤယုန့ၣ်ဝဲ

အကျါဆၢအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဒီးသိလုၣ်အဆၢကတီၢ် BGF # 1014 battalion သးကီးပတုၣ်အီၤ ဘၣ်ဆၢ မ့ၢ်လၢအသိလုၣ်ယီၣ်အကလုၢ်သီၣ်ဒီးဖဲတၢ်ကီး အီၤအဆၢကတီၢ်တန့ၢ်ပူၤ ဝဲ ဒီးဆဲးလဲၤဝဲအယိ BGF # 1014 battalion သးခးသံကွၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယုလဲ ၂ သီ, ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် ပယီၤသးပၤဆၢဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် (MOC) နီၣ်ဂံၢ် ၃, ၈, ဒီး ၁၅ ဟံၤဖိၣ်ထီၣ်သး ဒီး ခိၣ်သးရၢၣ် နီၣ်ဂံၢ် ၆၀, သးဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤဝဲဆူသဝီပူၤသတုၤကလၢ ဖဲပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်တပံၤသ့ၣ်ဟံၤသးဘၣ် အဆၢကတီၢ် ဒီးခးသံဝဲဒၣ်သဝီဖိခံၤ ဖဲလ---သဝီ, လၢမုၢ်ပၤကရၢၣ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၢ, ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ SAC ပယီၤသးတဖၣ် ခးသံကွၢ်သဝီဖိခံၤကံၤဝဲအလီၤခံ အဝဲသ့ၣ်ဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွၢ်ဝဲဒၣ်သဝီဖိအဟံၣ်တနီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးဝံၤ အလီၤခံ သဝီဖိလၢအယုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိးတဖၣ် ကက့ၤဆူအဒူသဝီ ဒီးကက့ၤ ကွၢ်ဝဲက့ၤအတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်န့ၣ် က့ၤဝဲတဘျီလၢဘၣ် ခိဖျိလၢ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ပယီၤသးတဖၣ် ကဒီးလီၤမ့ၢ်ပီၤလၢသဝီပူၤအယိန့ၣ်လီၤ.

စီၤရ--- အိၣ်ဖဲထီၣ်တထူကီၢ်ဆၢ, တီအူကီၢ်ရၢၣ်ပူၤ အမိတဲဝဲ “ဖဲတၢ်ခးလီၤသးကဲထီၣ်ဝဲအလီၤခံန့ၣ် ပယီၤသးတဖၣ်ကီးန့ၣ်ဝဲယဖိခွဲၤ စီၤရ--- သံကွၢ်သံဒီးအီၤ ဒီးမၤသံကွၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ (တၢ်မၤသံမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီတၢ်တသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်ဘၣ်). မ့ၢ်ပယီၤသးဒိသံအီၤမၤ မ့ၢ်တမ့ၢ်ခးသံအီၤခါန့ၣ် ယတသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.”

ဖဲလါအီၤကူး ၁၃ သီ ၂၀၂၂ နံနံန့ၣ် SAC ပယီၤခိၣ်ချ့သးရၢၣ် ၄၃၉ ဒီး ၆၀၃ ဒီးပျံၣ်သ့ၣ်စ့ၣ်(ပြည်သူ့စစ်) ဖဲအိၣ်ဝဲလၢ ကိုပုၤစ့ၣ်သးကလၢတဖၣ်န့ၣ် ဖိၣ်ဝဲဒၣ် စီၤမ--- အိၣ်ဖဲ ပ--- သဝီ, ကိၤန့ၣ်ကရၢၣ်, မူကီၢ်ဆၢ, ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ဖဲလၢအလဲၤပုၤတၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. စီၤမ--- မ့ၢ်ဒၣ်ပုၤထူစံၣ်ဖိ ဒီးတမၤ ဘၣ်ထွဲအသးဒီးဒူသဝီတၢ်ကရၢကရိနီၣ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပယီၤသး ဖိၣ်အီၤဝဲအလီၤခံတန့ၢ်န့ၣ်, အပုၤဒုခွါ ဒီးသဝီဖိလၢအသးပုၤတကၤလဲၤဆူ ပယီၤသးလၢအဖိၣ်ယၢ်ဝဲဒၣ်အဝဲတဖၣ်န့ၣ်အအိၣ် ဒိသိးဒီးကသံကွၢ်ဝဲဘၣ်ဃး အဝဲအဂ့ၢ်အကျါန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဆူပယီၤသးတဖၣ်န့ၣ်အအိၣ် ဒီးသံကွၢ်ဝဲဘၣ်ဃး အဝဲအဂ့ၢ်အကျါန့ၣ် ပယီၤသးစံးဆၢဘၣ်အီၤလၢ အဝဲသ့ၣ်ပျါလီၤကွၢ်ဝဲဒၣ် စီၤမ---လံန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးအံၤ မ့ၢ်စံးလၢအ ပျါလီၤကွၢ်အီၤလံဘၣ်ဆၢ ပုၤတထံၣ်လၢ စီၤမ---အံၤ ဟဲက့ၤလၢအဟံၣ်ဘၣ်. လၢခံတသီခံသီဒီး အပုၤန့ၢ်ဟူဝဲလၢ ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်တဲဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဝဲလၢ ပယီၤသးလဲၤမူလီၤပုၤခံၤဆူ ကိုပုၤစ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ခိၣ်ဒီး ကျိပီၤသီၣ်ခံထံၣ်သထံၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ စီၤမ---အံၤဘၣ်တၢ်တယၢ်ဝဲလၢတၢ်မၤသံအီၤ လီၤတၢ်လံန့ၣ်လီၤ.

လဲၤယသ့ၣ်လဲၤတပၢ်လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.”

ဖဲလါစဲးပထုဘာန် ၈ သီ ၂၀၂၂ နံနက်ဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢကမုၢ်သုးဒီး ပယီၤသုးမိၤစီရီၤအဘၣ်စၢၤ ဖဲယီးမံၣ် သဝီဃၢၤ, လၢကဆီကီၢ်ဆၣ်, ဘျးဒဝဲကီၢ်ရဲၣ်, ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ် ပယီၤသုးမိၤစီရီၤ ဖီၣ်ဝဲဒၣ်သဝီဖိလၢတၢ်တ သ့ၣ်ညါအမံၤတဂၤဒီးမၤဆါပယွဲအီၤတုၤအသံတစုန့ၣ်လီၤ.

SAC သုးခိၣ်သုးရဲၣ် ၄၀၁ သုးဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤဝဲဆူ ညါဖျါ သဝီ, ထံလၢကမုၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်, လၢကိၣ်စီကီၢ်ဆၣ်, ဘျးဒဝဲကီၢ်ရဲၣ်ပူၤ ဒီးဖီၣ် ဝဲသဝီဖိသၢကန့ၣ်လီၤ(တၢ်တသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်တဖီၣ်အဝဲသ့ၣ်မုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ). SAC သုးသ့ၣ်တဖၣ် က့ၤစီၣ်ဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အံၤဆူတၢ်ဒုးယၢ် အလီၢ်လၢ အအိၣ် ဖဲပယီၤသုးခိၣ်သုးရဲၣ် ၄၀၁ အသုး ကလၢန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢတၢ် ဖီၣ်န့ၣ် အီၤသၢကအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤဆါပယွဲအဝဲသ့ၣ်လၢ SAC သုးသ့ၣ်တဖၣ် လၢ တၢ်ဒုးယၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. SAC သုးဖိသ့ၣ် တဖၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်မူၤထီၣ်သံး အဆၢကတီၢ် သံကွၢ်သံဒီးဝဲဒၣ် သဝီဖိလၢ တၢ်ဖီၣ်ဒုးယၢ်အီၤသၢကအံၤ ဒီးထူတၢ်အဝဲသ့ၣ် ဒီးထံးအဝဲသ့ၣ်လၢကျိခဲပုၣ်န့ၣ်လီၤ. SAC သုးဖိသ့ၣ် တဖၣ် ဒုးအိၣ်ဝဲသဝီဖိလၢတၢ်ဖီၣ်အီၤသၢကအံၤ အမုၢ်ဒဲးဒီးထွဲၣ်ဆၣ်န့ၣ်

လီၤ. သၢလါဝံၤအလီၢ်ခဲ သဝီဖိသၢကအံၤဘၣ် တၢ်က့ၤဆူက့ၤအဝဲသ့ၣ်ဆူပၤ ကီၢ်ရဲၣ်လၢအအိၣ်လၢဒဝဲအဝဲပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢတၢ်ဖီၣ်အီၤတဖၣ်အဟံၣ် ဖိဃီဖိ မုၢ်အဲၣ်ဒီးလဲၤဆူန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်တမံၤမံၤ မ့တမ့ၢ်ကလဲၤထီၣ်လီၤ သးဒီးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဟ့ၣ်ဆူသ့ၣ် ဝဲဒၣ်ပၤကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကျိၣ်စု န့ၣ်လီၤ.

ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်လံာ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ ဘၣ်ဃးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ် အစၢဖိ ၃. ပုၤကိးဂၤဒဲး အိၣ်ဒီးအခွဲး အယၢ်လၢ ကအိၣ်မူဘၣ်လၢတၢ်သဘျီ ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢန့ၣ်လီၤ. အစၢဖိ ၅. ပုၤတဂၤလၢလၢတၢ်တဘၣ်မၤအါ မၤသီ, မၤ ဆူး မၤဆါ, မၤဘၣ်ဒိအသုးသ့ၣ်လီၤကပီၤဒီးမၤမံၣ်ဆူးအီၤဘၣ်. အစၢဖိ ၉. ပုၤတဂၤလၢလၢတၢ်တဘၣ်ဖီၣ်နီၤစီၣ်အီၤ, ဒုးယၢ်အီၤလၢ ဃီၣ်ပူၤ ဒီးဟီၣ်ထီၣ်ကွၢ်အီၤလၢထံကီၢ်ပူၤလၢအတဖိဒီးသဲးန့ၣ်ဘၣ်လီၤ. ဒ်ဟီၣ်ခိၣ် ဒီးဘၣ်လံာ်ဘိး ဘၣ်ရၢလီၤဘၣ်ဃးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်ပၤဖျါထီၣ်ဝဲအသိး SAC ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ် တလူၤပိာ်မၤထွဲဝဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ တၢ်ဘျီဘၣ် အမံၣ်ညါ အဝဲသ့ၣ်မၤကမၢ်အါထီၣ်ဝဲဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မၤသံ, တၢ်ဖီၣ်ဒုးယၢ် ဒီးတၢ်မၤဆါပယွဲထီၣ်ဒါ ကမုၢ်အါအါသီသီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. 📌



တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဟံၣ်ဖျါ ထီၣ် ဝဲ BGF သုးရဲၣ်နီၣ်ဂံၢ် ၁၀၁၄ အိၣ်ဖဲ တဒါအူ (သ့ၣ်ဂီၤပူၤ) သုးကလၢ ခးသံဝဲ သ--- သဝီဖိ တဂၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ် ဖဲမံၣ်သ န့ၣ်ကရူၢ် ဖၣ်အိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

▶▶▶ လံာ်ကဘျးပၢ် - ၆ ဘျးစဲ

မၤလိဘၣ်တၢ်လၢတၢ်သဘျီအပူၤဘၣ်. ပမ့ၢ်ကွၢ်အဒိတခါန့ၣ် ဖဲ ၂၀၂၂ နံနက် အပူၤန့ၣ် ဒီဖျါလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်, တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်, ဒီးတၢ်ဟဲခးလီၤတၢ် လၢကဘီယူၤ လၢသ့ၣ်ဘီဘိသဝီလၢအအိၣ်လၢသ့ၣ်ဘီဘိကရူၢ်, ကိးတရံး ကီၢ်ဆၣ်, ဒူပုၤယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤအယီၤ ဒူဖိသဝီဖိဖဲန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃ့ၢ် အိၣ်ကဒုဝဲလၢတၢ်လီၤအဂၤခဲအံၤခဲအံၤဒီး က့ၤသရၣ်သရၣ်မုၢ်လၢ သ့ၣ်ဘီဘိ က့ၤသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး ဘၣ်ပတုၣ်ဃာ်ဝဲက့ၤခဲအံၤခဲအံၤအယီၤ က့ၤဖိဖဲန့ၣ်သ့ၣ် တဖၣ် တန့ၢ်မၤလိဘၣ်တၢ်မုၢ်နီၣ်နီၣ်ဘၣ်. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်ဒဲးလဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ပုၤဃ့ၢ် အိၣ်ကဒုတၢ်လီၤတနီၣ်န့ၣ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ် မၤလိအလီၢ်အယီၤ ဖိဒိဖဲသ့ၣ် သ့ၣ်တဖၣ်မၤလိဘၣ်ဝဲတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ တၢ်မၤလိအလီၢ်

တနီၣ်န့ၣ် အခိၣ်ဒုးဒီးအကပၤတအိၣ်ဘၣ်. KHRG အတၢ်မၤနီၣ်ပၢ်ဖျါဝဲဒၣ်လၢ ဒူဖိသဝီဖိလၢအဘၣ်ဃ့ၢ်အိၣ်ကဒုအါ တက့ၢ်န့ၣ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်မၤစၢၤဘၣ်. လၢတၢ်လီၤတနီၣ်န့ၣ် CIDKP, KWO, KORD ဒီးလီၤကဝီၤတၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤဆီၣ်ထွဲအတၢ်ကရၢကရိတနီၣ် ဟ့ၣ်မၤစၢၤဝဲ တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်လိၣ်လၢအဂၤသ့ၣ်တဖၣ် ဆူဒူဖိသဝီဖိ လၢအဘၣ်ဃ့ၢ်အိၣ်ကဒု သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ တၢ်လီၤတ နီၣ်န့ၣ် ပုၤဘၣ်ဃ့ၢ်အိၣ်ကဒုသ့ၣ်တဖၣ် လိၣ်ဘၣ်ဒီးဝဲတၢ်မၤစၢၤဆီၣ်ထွဲ သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်အိၣ်ဒီးဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ. 📌



“လၢအဒိၣ်ထံးန့ၣ်ဒူဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဆိကမိၣ်ဝဲလၢတၢ်ဒုးကယံၣ်ဒၣ် တစိၣ်ဖိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သနၢ်က့ၣ်န့ၣ် ဖဲလၢတၢ်ခးလိာ်သးကဲထီၣ်ဝဲလၢ ကညီ ဒီကလုၣ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသးမ့ၢ်ဒိၣ် (KNLA) အသးဒီး (SAC) ပယီၤသးအဘၢၣ် စၢၤဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ် SAC အသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢဒူသဝီသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးခးဝဲဒၣ် ကျိဖးဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိန့ၣ် ဒူဖိသဝီဖိသ့ၣ် တဖၣ် က့ၢ်အိၣ်လၢအဒူအသဝီတဘူၣ်ဘၣ်”

သဝီဖိ, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်